

Budget 2024

Göteborgs Stad

Budget 2024

Göteborgs Stad

MODERATERNA

DEMOKRATERNA

LIBERALERNA

KRISTDEMOKRATERNA

Innehåll

Ta hand om Göteborg	6
Styrning och ledning	8
Kommunstyrelsen	10
Arkivnämnden	14
Exploateringsnämnden	15
Förskolenämnden	18
Grundskolenämnden.....	21
Idrotts- och föreningsnämnden	25
Inköps- och upphandlingsnämnden	28
Kretslopp- och vattennämnden	31
Kulturnämnden	34
Miljö- och klimatnämnden	37
Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning	40
Nämnden för demokrati och medborgarservice	43
Nämnden för funktionsstöd	45
Nämnden för Intraservice	48
Socialnämnderna	50

Stadsbyggnadsnämnden	55
Stadsfastighetsnämnden	58
Stadsmiljönämnden	60
Utbildningsnämnden	63
Valnämnden	66
Äldre samt vård- och omsorgsnämnden.....	67
Göteborgs Stadshus AB	71
Energi och transport	73
Bostäder och lokaler	76
Näringsliv	79
Turism, kultur och evenemang	82
Ekonomi	84
Ekonomisk sammanställning 2024–2026	86
Kommuncentrala poster.....	88
Verksamhetens kostnader nämnder.....	92
Investeringar nämnder	94

Ta hand om Göteborg

I tider av mörker behöver samhällets goda krafter tillsammans bidra till att framtiden blir ljusare. Krig i vår närhet, blodiga konflikter runt om i världen, terrorhot och dåd som riktas mot vår befolkning, en ofattbart brutal kriminalitet som gjort barn till både mördare och offer, och många människor i Göteborg lever i trygghet eller under hot. Därutöver har vi en ekonomisk lågkonjunktur som slår hårt mot många människor här och nu. Det är därför viktigare än någonsin att politiken tar ansvar för att lösa verkliga problem och släpper fram de goda krafter och initiativ som skapas och förvaltas av människor, föreningar och företag i vår stad.

Göteborg står inför stora utmaningar för att kunna leverera trygg och värdig välfärd. Förskolans och skolans förebyggande arbete är viktigare än någonsin för att barn och unga ska få goda möjligheter. Allt fler äldre och en mindre andel invånare i arbetsför ålder skapar stora svårigheter med att både finansiera och bemanna välfärden. Utöver detta har vi att hantera klimatförändring och ge förutsättningar för omställningen till mindre fossilberoende och ökad elektrifiering. Parallella samhällsstrukturer fråntas med hjälp av desinformation och hot människors rätt till samhällets insatser. Islamister och is-krigare skapar en ökad hotbild i Göteborg. Under det rödgröna styret har ambitionerna skruvats ner och 2023 är ett förlorat år i trygghetsarbetet.

Samtidigt är göteborgarna människor med förmågor, engagemang och stolthet som vill göra vår stad bättre. Vår utgångspunkt är att enskilda människor och det näringsliv och civilsamhälle som de tillsammans skapar utgör själva fundamentet i vårt samhälle. Förståelsen för att samhället är så oerhört mycket större än det offentliga har blivit en av de största skiljelinjerna i Göteborg. Göteborgarna har under det senaste året fått se sin egenmakt och rätt att välja inskränkas samtidigt som företagare får svårare att verka i Göteborg.

Vår övertygelse är att politisk maktkoncentration, social ingenjörskonst och kommunal protektionism måste motverkas. Det offentliga ska i stället ge grundförutsättningar så att individer, gemenskaper och företag kan växa. Människors rättssäkerhet, trygghet och fri- och rättigheter ska värnas. För att uppnå detta måste samtidigt parallella samhällsstrukturer, hot- och tystnadskulturer tryckas tillbaka. Trygghetsarbetet måste prioriteras igen.

Politikens ansvar är att säkra att samhällets stöd är pålitligt när det behövs som bäst och för dem som behöver det mest. Samtidigt måste människor ges förtroende och utrymme att utvecklas och själva ta ansvar – som

individ, i familjen, i föreningar och andra gemenskaper och i företag. Samhället bygger vi bäst genom att vi alla är med och tar ansvar – både för oss själva och för det gemensamma. Det är så vi kan trycka tillbaka utanförskap, otrygghet, förfall och stagnation. Det är så vi skapar en bättre framtid.

Denna inställning till människan och samhället får också konsekvenser för våra politiska ställningstagande. Vi vill att göteborgarna själva ska ha möjligheten att både välja och välja bort oavsett om det gäller förskola, skola, hemtjänst eller var man vill bo när man behöver flytta till ett vård- och omsorgsboende.

Vi vill göra det möjligt för fler att äga sin bostad, oavsett om det handlar om att låta hyresgäster gå samman och ombilda sina hyreslägenheter till bostadsrätter eller om det handlar om att förverkliga husdrömmar någonstans i vår stad. Inte bara för att de allra flesta faktiskt vill äga sin bostad utan också för att det bidrar till stärkt gemenskap och till ökat ansvarstagande för sitt bostadsområde. Det ägda boendet bidrar till trygghet.

Vi lovar inte allt till alla, men vi lovar ett ansvarsfullt förvaltande av göteborgarnas skatteintäkter och en tydlig prioritering av det som är välfärdens kärna. Vi har tilltro till de goda krafterna i Göteborg och göteborgarna ska kunna lita på att vår stad erbjuder en trygg förskola, skola och omsorg av hög kvalitet.

Tillsammans tar vi hand om Göteborg.

*Axel Josefson (M), Martin Wannholt (D), Axel Darvik (L)
och Elisabet Lann (KD)*

Styrning och ledning

Stadens grundläggande uppdrag behöver tydliggöras för att säkerställa att staden levererar den välfärd som staden behöver leverera. Samtidigt ställer de ekonomiska förutsättningarna krav på tydliga prioriteringar.

Den höga nettokostnadsutvecklingen behöver minska och ställer allt högre krav på det politiskt ledarskapet. För att dämpa den höga nettokostnadsutvecklingen, som ligger över rikssnittet, behöver kostnader kopplade till både drift och investeringar dämpas. Staden behöver genomföra de prioriteringar som är nödvändiga för att skydda välfärden. Administrationen och den byråkratiska överbyggnaden behöver minska. Nya arbetssätt och digitala lösningar är en viktig del i att minska administrationen och nå ökad kostnadseffektivitet. Personalvolymen behöver minska i yrkesgrupper som inte arbetar närmast medborgarna. Staden behöver även se över användandet av konsulter och inköpskostnader.

Göteborgarnas skattemedel ska förvaltas på ett ansvarsfullt sätt. Politikens uppgift är inte att beskatta medborgarna mer än nödvändigt, samtidigt ska varje skattekrona göra nytta. Effektiviteten i kommunens verksamheter måste öka och omställningen till en mer effektiv och resultatinkriktad organisation behöver ske ute i nämnderna. Resultaten och kvaliteten i flera välfärdsverksamheter är alldeles för låga i förhållande till de resurser som förbrukas. Detta är särskilt påtagligt inom grundskolan och äldreomsorgen när resultat sammanfattas på nämndnivå. Jämförelser med andra kommuner ger starka indikationer på ineffektivitet. Genom att effektivisera och ständigt värdera nyttan och kvaliteten av verksamheten skapas ett även finansiellt handlingsutrymme. Verksamheter behöver ständigt utvärderas för att leverera bästa möjliga välfärd för skattepengarna. Staden ska i stället utmärka sig på ett positivt sätt genom en hög effektivitet med väl fungerande förvaltningar som fokuserar på sina kärnuppdrag.

För att uppnå största möjliga medborgarnytta ska kommunen ha en positiv och välkomnande inställning till huvudmän som vill ersätta eller komplettera kommunens välfärdsinsatser. Fristående huvudmän, upphandlingar och LOV (Lagen om valfrihet) ska bejakas för att ständigt utmana kommunen och ge göteborgarna valmöjligheter samtidigt som välfärdskostnaderna för den kommunala huvudmannen får relevanta jämförelsemått.

Under flera år har kostnaderna för stadens verksamheter överstigit intäkterna medan infrastruktur för välfärden har eftersatts. Samtidigt visar verksamhetens resultat att staden inte levererar den kvalitet som göteborgarna förtjänar. En förutsättning för ekonomisk hållbarhet är att det finns ett ramverk som säkerställer att varje generation bär sina egna kostnader.

Att höja skatten kan aldrig vara den första åtgärd som vidtas, utan ska snarare ses som en sista utväg. Redan i dag har göteborgarna högst skattetryck av storstadsinvånarna. Under mandatperioden är målet att sänka skattetrycket.

Intern service består av måltid, lokalvård och vaktmästeri. Staden ska se över möjligheten att upphandla lämpliga delar av den interna servicen.

Personalen är stadens viktigaste resurs för att klara välfärdsuppdraget. Staden behöver tillse att arbetsmiljön är god och rätt kompetens finns på rätt plats. För att klara både kvalitet och kompetensförsörjning i välfärden behöver nämnder och styrelser fortsätta se över arbetsorganisation, bemanning och i större utsträckning nyttja teknisk utveckling genom ökad digitalisering. Mot bakgrund av det ekonomiska läget behöver personalkostnaden och den totala personalvolymen anpassas.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Samtliga nämnder får i uppdrag att identifiera och belysa orsakerna till den höga kostnadsutvecklingen i Göteborg i relation till andra jämförbara kommuner. System och rutiner som är fördyrande med oklar eller måttlig nytta och kvalitet för göteborgarna ska redovisas för politisk bedömning.

Samtliga nämnder får i uppdrag att definiera och prioritera sitt grunduppdrag. Verksamhet som inte anses vara kommunal kärnverksamhet eller tillhöra nämndens grunduppdrag ska redovisas med tillhörande kostnader.

Samtliga nämnder får i uppdrag att omgående genomlysna och följa upp verksamhetens uppdrag och projekt för att pausa de som inte är nödvändiga att genomföra samt överväga om de kan avslutas helt.

Samtliga nämnder får i uppdrag att sänka sina inköpskostnader.

Samtliga nämnder får i uppdrag att införa ett tillfälligt anställningsstopp för yrkesgrupper kommunikatörer, administratörer och andra ledningsfunktioner som inte innefattar första linjens chefer. Nämnder kan besluta om enskilda och synnerligen motiverade undantag från anställningsstoppet.

Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Göteborg är en attraktiv storstad där alla ges chansen att forma sina liv och ingen lämnas utanför.
- Göteborg har inga särskilt utsatta områden år 2025.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Kommunstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av stadens angelägenheter och har uppsiktsplikt över nämndernas verksamhet samt stadens bolagsstyrelser. Inom ramen för uppsiktsplikten ska kommunstyrelsen kontinuerligt följa den ekonomiska förvaltningen i stadens nämnder och skyndsamt uppmana till vidtagande av verksamma åtgärder vid behov.

Ett proaktivt och ambitiöst trygghetsarbete

Tillit mellan människor och rättssäkerhet är avgörande för ett tryggt och välfungerande samhälle. Stadens trygghetsarbete är avgörande i stadens utveckling där både förebyggande och proaktiva insatser är viktiga. Alla göteborgare ska känna sig trygga i vardagen, oavsett var man bor i Göteborg. Det intensiva arbetet som påbörjades under förra mandatperioden ska fortsätta. Det handlar om att införa fler förebyggande insatser i tidig ålder samt ett intensivt arbete mot organiserad brottslighet och gängkriminalitet. De förebyggande insatserna beskrivs under berörda nämnder.

Inga särskilt utsatta områden år 2025

Under föregående mandatperiod minskade antalet särskilt utsatta områden. Tempot behöver vara fortsatt högt för att nå målet om inga särskilt utsatta områden i Göteborg år 2025. Ambitionsnivån på detta område har dock sänkts under denna mandatperiod varför det finns skäl att revidera målbilden för varje förlorat år. Utöver stadens eget arbete har civilsamhället, föreningslivet och näringslivet avgörande roller i arbetet med att vända utvecklingen. Strategiska satsningar har skapat fler incitament för ett liv närmare arbetsmarknaden och bort från kriminalitet. Arbetet med utsatta områden har resulterat i att näringslivsaktörer nu hittar investeringsmöjligheter i dessa områden, vilket bidrar till inkludering, framtidstro och arbete.

Statistiken visar även tydligt att de som äger sin bostad ofta känner sig trygga i sitt bostadsområde. En målsättning ska därför vara att fler göteborgare ska få möjlighet att äga sitt eget boende.

Ökad trygghet

Staden behöver stärka samverkan med polisen och Västra Götalandsregionen för att öka tryggheten i staden. Antalet brott i Göteborg behöver fortsatt minska för att tryggheten ska öka. En central samverkansfunktion ska inrättas för att stärka samverkan med andra aktörer och utökas i områden där det är nödvändigt. Brotts ska bekämpas i hela händelseförloppet. Fler kameror och en ökad samordning mellan berörda instanser gör att fler brott utreds och leder till fällande dom.

Satsningen med fler LOV3-områden har varit lyckad och den faktiska tryggheten har ökat. Ambitionen är att utöka antalet områden och även att införa ordningsvakter nattetid. Staden ska därför ansöka om fler LOV3-områden.

Handeln är utsatt för stöld och hot i form av bland annat verktygs-, material- och fordonsstöld samt stöld av drivmedel eller hot, bedrägerier och skadegörelse. Kriminaliteten är ofta kopplad till organiserad brottslighet och företagare i utsatta områden, riskområden och särskilt utsatta områden är överrepresenterade som brottsoffer.

I Brottsförebyggande rådets (Brå) rapport *Antisemitiska hatbrott* (2019:4) framgår det att erfarenheter av hatbrott och andra uttryck för antisemitism är ett återkommande inslag i många judars liv. Denna hotbild har ytterligare accentuerats under senare tid. Säkerheten är tyvärr därför en av de viktigaste frågorna för judiskt liv och säkerhetsarbetet en stor ekonomisk börda för de judiska församlingarna i Göteborg. Staden ska därför som staten ta ett ökat ansvar för kostnaderna för säkerheten runt stadens judiska institutioner. Medel avsätts därför kommuncentralt för detta ändamål.

Det fortsatta arbetet mot ANDTS-utmaningar med särskilda satsningar på kriminella nätverkens tillgång och försäljning av narkotika, behöver accelereras. Stadens skolor, fritidsgårdar och övriga lokaler ska vara fria från illegala droger. Innovativa åtgärder för att kartlägga, identifiera och hindra droger från att hitta sin väg in i vår stad måste efterforskas och implementeras. Däribland behöver sökandet av droger intensifieras och drogtestar införas där det är lämpligt. Föräldrarnas centrala roll för att bidra till en minskad droganvändning på skolor ska betonas ytterligare.

Stärkt krisberedskap

Det förändrade säkerhetsläget ställer krav på att arbetet med civil beredskap behöver förstärkas. Göteborg är en folkrik och livfull stad och ska fortsätta vara det. Det innebär att arbetet med beredskap behöver prioriteras.

En trygg arbetsplats

Göteborgs Stad ska vara en attraktiv arbetsplats och en trygg arbetsgivare som upprätthåller god arbetsmiljö och motverkar tystnadskultur. Det ska även finnas goda karriärmöjligheter för såväl medarbetare som chefer. Chefens roll ska tydliggöras samt ha fokus på ledning och styrning. Det ska finnas ett aktivt och lyhört ledarskap som uppmuntrar personalen till eget ansvarstagande och utveckling och staden behöver ta vara på digitaliseringens möjligheter. Detta förenklar administration och skapar utrymme för stadens chefer och anställda att fokusera på sina huvuduppgifter.

Staden ska utreda möjligheterna för de medarbetare som känner rädsla och osäkerhet kring att polisanmäla händelser som inträffar i eller i samband med tjänsten, genom att utveckla verktyg som underlättar deras arbets-situation. Det är viktigt att skapa en trygg arbetsmiljö för till exempel socialtjänstens medarbetare och se till att de inte normaliserar obehagliga händelser som en del av sitt arbete.

Verktyg som visselblåsarfunktionen och kompetensteam behöver förstärkas och utvecklas. Arbetet mot tystnadskultur kräver tålamod för processer och långsiktighet.

Fortsatta utmaningar med kompetensförsörjning

Kommunsektorn står inför kompetensförsörjningsutmaningar som påverkar den välfärd staden kan leverera till stadens invånare. För att kunna säkra en god välfärd i framtiden krävs bland annat implementering av ny teknik och nya arbetssätt, men också strategier för att göra Göteborg till en attraktiv stad att leva, bo och arbeta i. Staden behöver därför ta fram en förvaltningsövergripande plan för hur kärnuppdraget ska kunna säkerställas givet den demografiska utvecklingen. Planen framåt bör innehålla förslag till åtgärder som berör digitalisering, välfärdsteknik, välfärdstjänsternas omfattning och kompetensförsörjning.

Göteborgs Stad behöver som arbetsgivare ha ett större fokus på osakliga löneskillnader som finns mellan likvärdiga yrken, inte minst ur ett jämställdhetsperspektiv. Det behövs även fokus på olikheter i arbetsmiljö, där sjukfrånvaron är betydligt högre i traditionellt kvinnodominerade yrken.

Osäkerheterna i projekt Västlänken ska inte drabba göteborgarna

Mot bakgrund av rapporterade förseningar och fördringar för projekt Västlänken är det viktigt att ytterligare kostnader inte drabbar göteborgarna och tränger undan andra nödvändiga investeringar. Göteborgs Stad behöver arbeta proaktivt för att säkerställa göteborgarnas intressen mot Trafikverket. Detta gäller kostnader, påverkan på staden samt att säkerställa genomförandet av övriga projekt inom Västsvenska paketet som ger göteborgarna nytta.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram förslag på åtgärder med syfte att uppmuntra anställda att anmäla och agera mot otillåten påverkan av sitt tjänstemannauppdrag. Föreslagna insatser ska särskilt beakta relevant lagrum och ha tjänstepersonens intressen i centrum.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att, i samverkan med polisen, Västra Götalandsregionen och allmännyttan inrätta en central samordningsfunktion för lokala trygghetsinsatser, kameraövervakning och lednings-system.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att arbeta proaktivt för att säkerställa göteborgarnas intressen i relationen med Trafikverket med anledning av rapporterade osäkerheter i projekt Västlänken så att inga ökade kostnader läggs över på Göteborgs Stad och göteborgarna.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en förvaltningsövergripande handlingsplan för att möta den demografiska utvecklingen.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med polisen identifiera och föreslå fler områden för LOV3-ansökningar.

Arkivnämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Förvara, vårda och tillgängliggöra offentliga handlingar.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Nämnden ska säkerställa att staden lever upp till arkiv- och offentlighetslagstiftningens krav på hanteringen av allmänna handlingar, utöva tillsyn över arkivvården hos nämnder, styrelser och stiftelser, utfärda anvisningar och rutiner för myndigheternas arkiv- och informationshantering samt förvara och vårda arkiv som levererats till arkivmyndigheten och hålla dem tillgängliga. I detta syfte ska arkivnämnden utveckla inköpta system såväl som inköp av ytterligare system inom ram för att tillgodose nämndens samtliga behov.

Bedömningen är att nuvarande nivå på kommun- respektive regionbidrag inrymmer nuvarande verksamhet samt tillkommande driftskostnader för ett system för bevarande, också med tanke på kommunens och regionens ekonomiska situation i övrigt. Fördelningen är enligt avtal 40 procent från kommun och 60 procent från region. Eventuella tillkommande satsningar som bedöms viktiga för att klara uppdraget tas i första hand från det egna kapitalet, som därför bör ha möjlighet att inrymma sådana satsningar. Däremot finns ett behov av att säkerställa en kostnadseffektiv långtidslagring utifrån de behov Regionarkivet har utifrån säkerhets- och tillgänglighetskrav. Nämnden får därför tillsammans med nämnden för Intraservice i uppdrag att fortsätta arbeta med denna fråga.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Arkivnämnden får i uppdrag att genomföra årliga verksamhets- och budgetavstämningar gemensamt med Göteborgs Stad och Västra Götalandsregionen.

Arkivnämnden får i uppdrag att, i samverkan med nämnden för Intraservice, säkerställa en kostnadseffektiv långtidslagring utifrån de behov Regionarkivet har utifrån säkerhets- och tillgänglighetskrav.

Exploateringsnämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Staden ska möjliggöra för 20 000 färdigställda bostäder under mandatperioden.
- En särskild satsning på 10 000 färdigställda småhus till 2033 ska startas och minst 1 000 färdigställda småhus per år.
- Exploateringsekonomin ska över tid vara i balans över rullande tioårsperiod.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Exploateringsnämnden ska genom markinnehavet och exploateringsverksamheten svara mot efterfrågan på bostäder, arbetsplatser, förskolor, skolor, bostäder med särskild service, studentboenden, kulturbyggnader, idrottsanläggningar, grönområden och kommersiella verksamheter. Prioriterat är det som staden idag har ett underskott av såsom småhus, bostadsrätter, studentlägenheter, boende med särskild service samt mark för industri och verksamhetslokaler. Exploateringsprojekten som tas fram ska utgå från den traditionella kvarterstadens och trädgårdsstadens struktur och med stöd från Göteborgs utvidgade innerstad. Stadens arbete Värdeskapande stadsutveckling bör nyttjas för att driva fram efterfrågade stadsbyggnadskvaliteter och öka värdet på byggrätterna. De stora infrastrukturprojekt som nämnden ansvarar för ska i sin utformning ta en stor hänsyn till påverkan på stadsrummets gestaltning och stadslivet.

Fler småhus och mer eget ägande

Göteborgs Stad har en låg andel ägt boende och fler invånare som vill ska ges möjlighet till att äga sitt boende. Andelen småhus, radhus och stadsradhus som planeras och byggs behöver öka för att fler barnfamiljer ska kunna bo i Göteborg hela livet, samtidigt som det skulle ge staden en stabilare skattebas. Planeringen för utveckling av Kärra-Skogome är prioriterad. För att möjliggöra för en större mångfald av arkitektritade hus, kataloghus och självbyggeri, bör nämnden i högre grad ansöka om planbesked för småhus på kommunal mark, vilken först efter antagen plan säljs styckevis med färdiga byggrätter. I markanvisningar för flerbostadshus ska bostadsrätter prioriteras.

Fler studentbostäder, seniorbostäder samt vård- och omsorgsboenden

Det är även prioriterat att möta efterfrågan på studentbostäder, seniorbostäder och trygghetsbostäder. Exploateringsnämnden ska underlätta för

att utbyggnad av kommunal service ska kunna ske i takt med bostadsbyggandet genom en långsiktig planering för reservation av mark och strategiska fastighetsköp. Särskilt behöver exploateringsnämnden ta fram mark i bra lägen för att kunna möta den prognostiserade efterfrågan på vård- och omsorgsboenden i alla stadsdelar.

Coaching av nyanlända till eget boende och minskad hemlöshet

De hushåll som anvisats till Göteborg genom bosättningslagen ska få stöd att kunna ordna sin egen bostadslösning genom informationsinsatser och personlig boendecoaching. För att inte särbehandla utvalda grupper av människor framför andra ska de som omfattas av bosättningslagen inte få ett särskilt erbjudande om förstahandskontrakt.

Exploateringsnämnden ska även fortsättningsvis samarbeta med socialförvaltningarna och allmännyttan för att fånga upp och lösa tillfälligt boende åt de barnfamiljer som inte lyckats ordna eget boende.

Hemlösheten har minskat kraftigt under de senaste åren. Exploateringsnämnden bör utifrån sitt ansvar fortsätta att arbeta för att minska hemlösheten ytterligare. För sociala ändamål bör i högre grad det lägre prissatta befintliga beståndet inom allmännyttan användas, i stället för att använda privata aktörers dyrare nyproduktion.

Transparenta markanvisningar och förbättrad ekonomi

Markanvisningsprocessen ska vara tydlig, transparent och gå att följa av både inblandade och utomstående från första kontakt med staden till överlåtelse av mark. Huvudregeln ska vara att det inte ska ställas några kommunala särkrav som driver kostnader och hämnar byggandet. Göteborgs Stad ska välkomna exploitörer att bidra med en mångfald av små och stora aktörer och deras utvecklingsidéer.

Friköp av tomträtter är en frihetsreform där fler människor får ökad makt över sitt eget boende. Tomträttsavgifterna i Göteborg har ökat kraftigt och är idag en extra skatt som drabbar den som har en tomträtt. Likabehandlingen mellan de göteborgare som sitter fast i tomträtt och de som redan äger sin tomt behöver öka. Exploateringsnämnden ska ta fram en modell som stimulerar till fler friköp. Målet bör vara att tomträttssystemet för bostäder på sikt kan avvecklas.

Genom att i högre grad planera för småhus och bostadsrätter, samt att sälja mark till högstbjudande bland de som uppfyller markanvisningens övriga krav stärks exploateringsekonomin. Detta gör att staden kan investera med bibehållen kvalitet i allmän platsmark i områden där det är svårare att få ihop ekonomin. Genom fler friköp av tomträtter tillsammans med ökade

friköp av mark på arrende ska exploateringsnämnden leverera högre reavinstertill stadens gemensamma kassa för att minska stadens lånebehov och räntekostnader.

Som ett led i att prioritera resurser till välfärdens kärna ska aktiviteterna inom Stadsnära odling avvecklas och uppdraget avslutas. Samtidigt ska fler koloniområden och bostadsnära odlingsmöjligheter erbjudas intresserade göteborgare, exempelvis genom att tillgängliggöra ytor i väntan på byggnation.

Förbättrad projektstyrning

Exploateringsnämnden behöver arbeta med och följa upp en utvecklad projektplanering och kostnadskontroll för att förhindra fördröjningar och förseningar i exploateringsprojekt och stora infrastrukturprojekt. För att få jämförbara kalkyler mellan olika typer av projekt, måste kostnader som är föranledda av det aktuella exploateringsprojektet särskiljas från kostnader för eftersatt underhåll som drabbar staden oavsett om projektet genomförs eller inte. Därutöver måste det också framgå vilka kostnader som avser kostnader för investeringar som görs för hela staden och som egentligen inte är nödvändiga för själva projektets genomförande.

Prognoser utifrån det ekonomiska läget visar på en vikande byggkonjunktur med en kraftigt minskad bostadsproduktion. Det är viktigt att nämnden i samverkan med stadsbyggnadsnämnden inventerar genomförbarheten och intresset hos aktören i markanvisade projekt och styr resurser till de projekt som fortfarande bedöms genomförbara.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Exploateringsnämnden får i uppdrag att prioritera bostäder, och särskilt utvecklingen av Kärra-Skogome, för de behov som kommer av det expansiva näringslivet på Hisingen.

Exploateringsnämnden får i uppdrag att i högre grad driva fram detaljplaner för småhus på kommunal mark, vilken först efter antagen plan säljs styckevis med färdiga byggrätter.

Exploateringsnämnden får i uppdrag att ta fram en modell för friköp av tomträtter för flerbostadshus respektive småhus som leder till fler friköp.

Exploateringsnämnden får i uppdrag att, i samverkan med stadsbyggnadsnämnden, möjliggöra för 700 studentbostäder per år från och med år 2024.

Exploateringsnämnden får i uppdrag att identifiera lämplig mark, i varje stadsområde, som anvisas i konkurrens för seniorbostäder för att nå målet om minst 600 markanvisade seniorbostäder under mandatperioden 2023–2026.

Förskolenämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Göteborg ska ha en likvärdig och kompensatorisk förskoleverksamhet av hög kvalitet där barn och personal trivs och utvecklas och där barnens bästa är i fokus.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Inget är viktigare än en bra start i livet. Göteborg ska erbjuda alla barn en förskola av hög kvalitet där varje barn, oavsett förutsättningar, ges möjlighet att utvecklas och få en god kunskapsbas och språkutveckling inför skolstart. Forskning visar att barn som gått på en förskola av hög kvalitet klarar skolan bättre, har bättre hälsa och får ökad livskvalitet genom hela livet. Det är i mötet mellan barn och förskolepersonal som kvaliteten skapas och då är personalens kompetens och barngruppernas storlek avgörande. Nämnden får därför i uppdrag att utarbeta en strategi för att minska barngrupperna så att Skolverkets riktmärken för barngruppernas storlek nås. För att höja personalens kompetens ska vidareutbildning till barnskötare och förskollärare uppmuntras. Läroplanens intentioner ska möjliggöras genom målet att ha minst två förskollärare och en barnskötare per barngrupp.

Förskolan har en viktig uppgift i att stärka barns språkutveckling. Arbetet med att säkerställa att all pedagogisk personal har goda kunskaper i svenska behöver fortsätta. Nämnden ska arbeta med att underlätta bedömningen av språk- och kommunikationsförmåga vid rekrytering, genom till exempel ett språktest samt säkerställa att all anställd personal med bristande språkkompetens får språkhöjande insatser.

Föräldrarnas frihet att välja förskola ska värnas. Därför ska nämnden skapa förutsättningar för en mångfald av seriösa aktörer. Föräldrars arbetstider är spridda över dygnets alla timmar och det behöver därför finnas kvälls- och nattomsorg i tillräcklig omfattning. I de få fall där skolskjuts behövs från förskola till nattomsorg ska detta tillhandahållas.

Attraktiv arbetsmiljö och hållbart ledarskap

Göteborgs Stad ska erbjuda en god arbetsmiljö, konkurrensmässiga löner och bra arbetsvillkor för att trygga kompetensförsörjningen och få fler förskollärare och barnskötare att vilja arbeta i staden. Fördelningen av förskollärare är ojämn och riktade satsningar i våra socioekonomiskt svaga områden behöver göras för att få fler att välja att arbeta där.

Rektor har en viktig roll i att skapa en stabil verksamhetsutveckling och god arbetsmiljö. Idag har många rektorer en orimligt hög arbetsbelastning vilket leder till svårigheter i att vara en närvarande chef. För att kunna utöva sitt pedagogiska ledarskap och bedriva en verksamhet av hög kvalitet behöver antalet medarbetare per rektor minska. Även tillräckliga lokala ledar- och stödfunktioner behöver säkerställas för att avlasta rektorena.

Sjuktalet hos personal i förskolan är bland de högsta i staden. Därför behövs satsningar som gynnar en god arbetsmiljö och ger pedagoger och rektorer förutsättningar att utföra sina uppdrag.

Arbetet kring hot, våld och otillåten påverkan behöver stärkas liksom arbetet med att motverka tystnadskulturen. Alla anställda ska känna sig trygga, våga vara öppna och lyfta kritik på sin arbetsplats.

Barnets bästa ska stå i centrum

Alla barn ska få möjlighet att utvecklas utifrån sina förutsättningar. Det är därför viktigt att i ett tidigt skede upptäcka barn som behöver extra stöttning och insatser. Barnhälsan måste få resurser och förutsättningar för att arbeta förebyggande och främjande. Att skapa tillgängliga lärmiljöer så att alla barn kan ta del av utbildning och undervisning är prioriterat.

Det familjecentrerade arbetet och samverkan med familjecentralerna ska stärkas. Förskolan och öppna förskolan är viktiga arenor och aktörer i detta arbete. Andelen inskrivna barn i förskolan är mycket lägre i utsatta områden och den öppna förskolan samt den uppsökande verksamheten är viktiga delar i att få fler vårdnadshavare att skriva in sina barn i förskolan. Forskning visar att barn som gått i förskola får en god förberedelse för grundskolan. Målet är därför att fler barn från socioekonomiskt svaga förhållanden går i förskolan vilket särskilt gäller barn i behov av språkutveckling. Nämnden behöver därför intensifiera insatserna för att möta lagkravet om att öka andelen barn i förskola.

I dag erbjuds barn till föräldralediga förskola 15 timmar i veckan, och barn till arbetssökande 25 timmar i veckan. Rektor har också möjlighet att fatta beslut om utökad vistelsetid för barn till föräldralediga och arbetssökande utifrån det enskilda barnets specifika behov, exempelvis gällande språkutveckling eller andra sociala behov. Små barn behöver mycket tid med sina föräldrar eller ett fåtal personer för att knyta an. När barnet blir äldre förändras behoven. För att främja barns utveckling och lärande ska barn i 4–5 årsåldern till föräldralediga erbjudas möjlighet till 25 timmar i förskolan. Det ska även säkerställas att alla barn i behov av utökad vistelsetid erbjuds detta. För att garantera att reformen inte får negativ påverkan på barngruppernas storlek, personalens arbetsmiljö eller verksamhetens kvalitet ges förskolenämnden en budgetförstärkning i ram.

För att tidigt uppmärksamma barn som lever under förhållanden som inte är förenliga med mänskliga rättigheter och svensk lagstiftning ska all personal ha kunskap om hedersrelaterat våld och förtryck.

Förskolenämnden har tillsynsansvaret för fristående förskolor och pedagogisk omsorg. Det innefattar även ägar- och ledningsprövning. Förskolenämnden behöver förutsättningar att arbeta brett och systematiskt med att upptäcka och motverka olämpliga huvudmän med kopplingar till bland annat religiös- eller våldsbejakande extremism och kriminalitet. Nämnden ska även ge förvaltningen förutsättningar att i tillräcklig omfattning kunna göra tillsyn i befintliga verksamheter för att säkerställa kvalitet och trygghet för alla barn.

Fyra sociala förskoleteam och föräldraskapsstöd

Fyra sociala förskoleteam ska inrättas, ett i varje utbildningsområde. Socionomer och andra professioner ska tillsammans arbeta för att stödja barn och deras familjer. Genom att sociala förskoleteam, barnhälsa och förskola samverkar stärks det förebyggande och främjande arbetet och risken för skolmisslyckande, psykisk ohälsa och utanförskap minskar.

I samverkan med socialnämnderna ska förskolenämnden i särskilt utsatta och utsatta områden erbjuda föräldraskapsstöd. Vårdnadshavare ska stärkas i sin föräldraroll, få kunskap om sina rättigheter och skyldigheter samt bli mindre beroende av omgivningens påtryckningar och åsikter. Utbildningen ska innefatta värdegrundsfrågor såsom demokrati, jämställdhet och tolerans samt förtydliga förskolans uppdrag och vårdnadshavares ansvar.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Förskolenämnden får i uppdrag att öka antalet förskollärare samt minska antalet barn per utbildad personal. En strategi för att nå Skolverket riktmärken avseende barngruppernas storlek ska utarbetas och införas.

Förskolenämnden får i uppdrag att stärka rektorernas arbetsmiljö genom fler pedagogiska utvecklingsledare på förskolorna.

Förskolenämnden får i uppdrag att minska sjuktalen genom att arbeta med arbetsmiljön, personalens förutsättningar, hälsofrämjande insatser och friskfaktorer.

Förskolenämnden får i uppdrag att i samverkan med socialnämnderna inrätta fyra sociala förskoleteam samt införa ett stöd till vårdnadshavare i särskilt utsatta och utsatta områden.

Förskolenämnden får i uppdrag att erbjuda 4–5-åriga barn till föräldralediga möjlighet till 25 timmars förskola.

Grundskolenämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Göteborg har en skola där elever når sin fulla potential.
- Lärarkyrkans status ska stärkas med fokus på arbetsmiljö och kompetensutveckling.
- Stadens grundskolor ska präglas av studiero, trygghet, hög undervisningskvalitet och kunskapsuppdraget ska vara i fokus.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Varenda elev, oavsett bakgrund, ska ha de kunskaper och färdigheter som krävs för att klara fortsatta studier och vara en del av samhället. I stadens skolor ska alla kunna utvecklas efter sina förutsättningar och de som har behov av särskilt stöd ska erhålla detta. Alla elever ska, utifrån sina förutsättningar, mötas av positiva och höga förväntningar samt tydliga kunskapskrav.

Trygghet, studiero och föräldrarnas ansvar

Flertalet av stadens skolor fungerar väl men några har mer eller mindre omfattande ordningsproblem. Det kan handla om sena ankomster, olämpligt språkbruk eller bristande respekt för lärarna som leder till att för mycket av lärar- och lektionstid behöver ägnas åt annat än undervisning. I vissa fall är förväntningarna på vad eleverna ska prestera låga och en kultur där goda skolinsatser inte uppmuntras har etablerats. Detta måste de berörda skolorna motverka. Det behövs särskilda insatser för att snabbt komma till rätta med ordningsproblem och skapa en positiv skolkultur som möjliggör lärande. Staden behöver uppmuntra de lärare och rektorer som har kompetens att bryta en destruktiv skolkultur, att arbeta i skolor med bristande studiero.

Föräldrars ansvar och delaktighet är grundläggande för en lyckad skolgång. Förväntansdokumentet ska aktualiseras vid varje läsårsstart och elever, vårdnadshavare och personal ska vara väl förtrogna med dess innehåll.

Satsningen på stadens skolakut, Elevator, ska fortsatt prioriteras. Grundskolenämnden får i uppdrag att utreda möjligheterna att starta Elevator som omfattar årskurserna 4–5. En kultur där goda skolinsatser i skolan är positivt skapar förutsättningar för hur väl eleverna lyckas i skolan. Arbetet med att förändra skadliga normer behöver därför stärkas och lärarnas ledarskap utvecklas.

Ökad kvalitet i undervisningen för att förbättra eleverns utveckling och lärande

Läraren spelar en avgörande roll för elevens engagemang och utveckling. Lärare måste få fokusera på undervisningen. För att möjliggöra detta behöver skolan satsa på utökade stödjande funktioner så som elevhälsa, socialpedagog, vaktmästare och it-support. Dokumentationskraven behöver också minska.

Staden har skolor där en stor andel av eleverna inte når kunskapsmålen. Där tvåläraresystem prövats har elevernas måluppfyllelse och betyg höjts och lärarnas förutsättningar har förbättrats. Ett första steg i denna riktning i Göteborg vore att satsa på tvåläraresystem på skolor med stora utmaningar och låg måluppfyllelse.

Det är av yttersta vikt att elever i behov av särskilt stöd får detta tidigt och i tillräcklig omfattning. På lågstadiet behöver en tydlig kunskapsavstämning göras innan elever börjar nästa årskurs. De bedömningsstöd som finns i årkurs 1 och årkurs 2 ska, tillsammans med resultat på nationella prov i årkurs 3, i ökad utsträckning användas för att göra en helhetsbedömning för att avgöra vilka elever som behöver stödinsatser. Om elever trots dessa insatser inte når godtagbara kunskaper ska möjligheten att gå ett extra år på lågstadiet aktualiseras.

Särskilda undervisningsgrupper ska användas i större och fullgod utsträckning, både för att elever ska få den anpassade undervisningen och det särskilda stöd de behöver, men även för att alla elever ska ges förutsättningar att kunna fokusera på undervisningen.

Elevhälsan

Elevhälsoarbetet är viktigt och avgörande för elevernas välmående och kunskapsresultat. Elevhälsan behöver förutsättningar att arbeta mer förebyggande och främjande. Den psykiska ohälsan ökar bland unga och elever ska därför regelbundet erbjudas hälsosamtal med fokus på psykiskt mående och sociala relationer. Nämnden ska även utreda digitala lösningar för delar av elevhälsan där det är lämpligt. Det är viktigt att elevhälsan systematiskt arbetar för att identifiera och stötta sårbara och brottsutsatta när det gäller exempelvis grooming, våld i nära relationer samt prostitution.

En likvärdig skola

Arbetet med att förbättra kunskapsresultaten på skolor med låg måluppfyllelse behöver intensifieras. Det handlar bland annat om att säkerställa behörighet och bättre kontinuitet bland personalgrupper som arbetar i skolor med stora utmaningar. Nyanlända elever ska, på samma sätt som andra elever, mötas av höga förväntningar och kunskapskrav.

Anpassad grundskola

Barn med en intellektuell funktionsnedsättning har möjlighet att fullfölja sin skolplikt som en integrerad elev i grundskolan eller i en anpassad grundskoleklass. Nämnden behöver säkerställa att elever i den anpassade grundskolan får en likvärdig utbildning som främjar deras utveckling och lärande. Det ökade behovet av platser i den anpassade grundskolan måste mötas med både lokalmässiga och personella anpassningar.

Tidiga och extra insatser

Läsning är grunden för allt lärande och avgörande för att ge eleverna ett levande språk och förutsättningen för att lyckas i skolan. Ett språkutvecklande förhållningssätt är viktigt i alla ämnen och elever som inte bedöms nå godtagbara kunskaper i årkurs 1 måste erhålla tidiga och tillräckliga insatser. Läroböcker är i detta avseende väsentliga för att stimulera ett ökat läsintrasse.

Genom screening och utvärdering av elevers kunskaper kan elever som behöver tidiga insatser och extra stöd för att nå kunskapsmålen fångas upp. Språkförståelse och matematiskt tänkande ska testas i förskoleklass. Bedömningsunderlag i lågstadiet samt nationella prov i årkurs 3, 6 och 9 och betygsresultat ska följas upp.

Förhöjd studietakt ska kunna ges till elever som snabbare når kunskapsmålen. Det ska vara möjligt för högstadieelever att läsa kurser på gymnasial nivå. Det är viktigt att stimulera intresset för matematik, teknik och naturvetenskap. Elever med särbegåvningar ska stimuleras genom att erbjudas lämplig och anpassad undervisning.

Elever som blir hemmasittare behöver uppmärksammas i högre utsträckning och verkningfulla åtgärder för att få dem tillbaka till skolan ska sättas in tidigt i samarbete med socialnämnderna.

Yngre barn och ungdomar i riskzon för kriminalitet eller droger ska fångas upp och få stöd genom SSPF-samarbetet redan i mellanstadiet.

Trygghetsatsning

Nämnden ska i samverkan med socialnämnderna utveckla sociala skolteam bestående av socionomer, socialpedagoger och annan utbildad personal för att arbeta på skolor med särskilda utmaningar. Teamen ska stötta upp kring eleverna med att öka elevnärvaron, främja tryggheten, motverka psykisk ohälsa och stärka samarbetet mellan skola, vårdnadshavare, socialtjänst, polis och andra instanser. Denna satsning gör att barn och ungdomar som riskerar att hamna i utanförskap, missbruk och kriminalitet tidigt kan fångas upp och att elever som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck eller på annat sätt är utsatta uppmärksammas och får hjälp.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Grundskolenämnden får i uppdrag att, med syfte att säkerställa tidiga insatser, använda möjligheten för elever som inte når kunskapskraven att gå om ett år på lågstadiet.

Grundskolenämnden får i uppdrag att bygga ut möjligheten till särskilda undervisningsgrupper för elever som på olika sätt behöver stöd i en mindre grupp.

Grundskolenämnden får i uppdrag att fortsätta utveckla skolakuten Elevator, säkerställa möjligheterna att flytta en elev från skolenheten för att bryta ett destruktivt beteende samt utreda möjligheten att utöka Elevator till att omfatta årskurserna 4–5.

Grundskolenämnden får i uppdrag att inrätta en fortbildning i ledarskap för lärare samt inrätta en central funktion med lärarcoacher med uppdrag att utveckla undervisningskvaliteten.

Grundskolenämnden får i uppdrag att fortsätta arbeta med tvåläraresystem på skolor med stora utmaningar och låg måluppfyllelse.

Idrotts- och föreningsnämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Göteborg ska genom ett rikt och aktivt föreningsliv och hög tillgänglighet av platser för fysisk aktivitet erbjuda en bredd av möjligheter till aktiv fritid för alla stadens invånare.
- Antalet aktiva föreningsmedlemmar och ledare i hela staden ska öka.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Den kommunala verksamheten ska komplettera, inte ta över eller tränga ut, det som civilsamhället eller andra aktörer kan erbjuda. Nämndens insatser ska därför koncentreras till de områden där enskilda människors och föreningars ansträngningar inte räcker till. Stöden ska syfta till att stimulera och uppmuntra alla till en aktiv och hälsofrämjande fritid, i föreningsverksamhet men även på egen hand. Nämnden ska också se till att det finns ett brett utbud av idrottsanläggningar i hela Göteborg och arbeta för att skapa låga trösklar in till föreningslivet. Tillgången till fritidsbanker där utrustning och material kan lånas bidrar till sådana sänkta trösklar. Nämnden ska stödja civilsamhället så att driften kan ske i annan regi än stadens.

Det kommunala stödet ska i huvudsak koncentreras till barn och ungdomar, men nämnden ska också främja äldre göteborgares fritid och hälsa och ska även via bidragssystemet uppmuntra aktiviteter över generationsgränserna. Nämnden ska även arbeta för att skapa bättre förutsättningar för människor med funktionsnedsättning, främst barn och unga, att delta i föreningslivet i Göteborg. Nämnden ska därför fortsätta att arbeta aktivt med tillgänglighetsfrågor på stadens idrottsanläggningar och får också i uppdrag att tillsammans med nämnden för funktionsstöd ta fram konkreta åtgärder som bidrar till att fler barn och unga med funktionsnedsättning kan ta del av idrottsutbudet och föreningslivet i staden.

Nämnden ska utveckla idrottens koppling till skolan så det blir lättare för förbund och föreningar att få eleverna att prova på idrott. Det handlar om så kallad prova-på-verksamhet som ska vidareutvecklas i samarbete med grundskolenämnden. Detta för att på så sätt minska stillasittandet, aktivera våra barn och via idrott även bidra till ökad integration. Denna satsning är av särskild vikt i områden där få barn och ungdomar är engagerade i föreningslivet.

Nämndens fokus ska vara på breddidrotten, men ska samtidigt medverka till goda förutsättningar för elitidrottande i staden. Nämnden ska därför genom samverkan och partnerskap med RF-SISU Västra Götaland, Riksidrottsuniversitetet i Göteborg, Elitidrottsgymnasiet Katrinelund och andra aktörer bidra till en god idrottsmiljö för unga elitidrottare. Detta innebär bland annat att säkra en långsiktig utveckling av kompetenscentret för elitidrott, High Performance Göteborg, där idrottsrörelse, akademi och kommun ska samarbeta till gagn för såväl elitidrott, parasport och breddidrott.

Idrottsanläggningar och ytor för spontanidrott

Nämnden ska aktivt arbeta för att bevara och utveckla ytor för spontanidrott och annan hälsofrämjande aktivitet. Det är också angeläget att nämnden fortlöpande inventerar sina övriga idrottsanläggningar så att eftersläpningar av underhåll kan undvikas. Nämnden ska även aktivt arbeta för att minska driftskostnader. Bland annat ska de åtgärder som gjorts för att minska elförbrukningen på stadens idrottsanläggningar så långt det är möjligt implementeras permanent i syfte att minska driftkostnaderna. Därutöver ska nämnden i större utsträckning optimera personalresurser så utbyte av stöd och insatser i större utsträckningar kan ske mellan anläggningar.

I syfte att öka tryggheten i och kring stadens idrottsanläggningar ska nämnden i samverkan med berörda nämnder och verksamheter förstärka de strukturerade samverkans- och dialogformer som bidrar till ett informationsutbyte som underlättar gemensamma och preventiva insatser. Ett aktivt arbete behöver göras för att förbättra tryggheten för alla som besöker och arbetar på nämndens anläggningar och bemanningen ska ökas i de anläggningar där det finns påtagliga trygghetsproblem.

Nämnden får i uppdrag att göra en snabbinventering av dåligt utnyttjade, eller inte alls utnyttjade, motions- och idrottytor med målet att dessa ska tillgängliggöras för idrottsrörelsen. Inventeringen ska även redovisa orsaker, såsom belysnings- och trygghetsaspekter, samt vilka åtgärder som krävs för att de ska kunna användas och nyttjas i större utsträckning.

Det råder brist på sim- och ishallar i Göteborg. Nämnden ska därför prioritera arbetet med fler områdesbad. Det behövs även en ny ishall på Hisingen, varvid nämnden ska arbeta för att tidigarelägga planerna för en ny ishall i Torslanda.

Stärkt föreningsstöd

För att kunna ge nödvändigt stöd och bidra till ett stärkt föreningsliv ska föreningsbidraget del av idrotts- och föreningsnämndens budget öka. Förstärkningen sker i huvudsak genom en omfördelning av medel. Satsningen på gratis badentréer på simanläggningar tas bort och resurserna överförs till föreningsbidragen. Likaså införlivas de medel som avsatts för den särskilda satsningen på kvinnors idrottande i föreningsbidragssystem och fördelas utifrån den inriktning kommunfullmäktige givit nämnden. Den särskilda satsningen på utsatta områden kvarstår dock. Upphandling av driften av kommunala gym ska genomföras där det är möjligt. De resurser som frigörs genom upphandling av driften ska också successivt överföras till föreningsbidrag.

Rutinerna för uppföljning i form av kontroller för att säkerställa att nämndens föreningsbidrag verkligen får genomslag i praktiken behöver vidareutvecklas. Nämnden ska fortsätta förbättringsarbetet avseende kontroll och styrning av bidragen genom att genomföra kontinuerliga uppföljningar av utbetalade bidrag.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att tillsammans med nämnden för funktionsstöd ta fram konkreta åtgärder som bidrar till att fler barn och unga med funktionsnedsättning kan ta del av idrottsutbudet och föreningslivet i staden.

Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att i samverkan med socialnämnderna och grundskolenämnden förstärka strukturerade samverkansformer i syfte att öka tryggheten i och kring stadens idrottsanläggningar.

Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att i samverkan med berörda nämnder tidigarelägga planerna på ishall i Torslanda.

Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att utveckla tydliga rutiner och kontinuerliga uppföljningar för utbetalade bidrag.

Inköps- och upphandlingsnämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Göteborgarna ska få rätt kvalitet till rätt pris på varor och tjänster som upphandlas.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Nämndens arbete är avgörande för att göteborgarnas skattemedel används på ett effektivt och sparsamt sätt. Stadens inköps- och upphandlingsverksamhet ska präglas av transparens, hög kvalitet, kostnadseffektivitet, sund konkurrens och hållbarhet.

Erfarenheter både nationellt och lokalt visar på ett stort behov av kontroller inom riskbranscher såsom bygg, transport, städ och vård och omsorg. Nämnden genomför kontroller av ramavtal som motsvarar cirka en fjärdedel av stadens totala köp medan kontroller för köp utanför ramavtal ansvarar respektive förvaltning och bolag för. Genom att samordna kontroller inom riskbranscher kan staden stärka sitt arbete för en trygg och säker stad och öka sitt arbete för att motverka osund konkurrens, oegentligheter och välfärdsbrott.

Nämndens arbete med utveckling av den gemensamma inköpsprocessen ska även innefatta nödvändiga digitala tjänster för staden. Nämnden ska fortsätta att arbeta med strategisk inköpsanalys och kategoristyrning, vilka är viktiga verktyg för en enhetlig inköps- och upphandlingsprocess i hela staden. I dessa utmanade ekonomiska tider är det helt avgörande att stadens inköpspriser sänks och den totala inköpsvolymen minskar.

Sedan 1 januari 2023 finns en särskild möjlighet att reservera deltagandet i vissa upphandlingar. Staden ska utöka andelen reserverade upphandlingar där civilsamhället ingår.

Transparent upphandlingsprocess

Nämnden har även en särskild roll i arbetet att förbättra företagsklimatet i Göteborg. Huvudregeln ska vara att staden inte ska konkurrera med näringslivet. Upphandlingsprocessen ska upplevas transparent och rättvis bland marknadens aktörer. När det är tillämpligt ska större upphandlingar delas upp så att även små och medelstora samt relativt nystartade aktörer kan delta. Åtgärder i syfte att underlätta för små och medelstora samt nystartade företag att delta i upphandlingar kan exempelvis vara genom

förbättrad information och upphandlingslots. Om upphandlingskraven är för många eller saknar relevans finns risken att endast ett fåtal större aktörer väljer att lägga anbud. Fokus ska både ligga på att nämnderna får låga inköpskostnader och hög kvalitet på inköpta varor och tjänster.

Cirkulär ekonomi innebär att styra om verksamheten till ökad återanvändning, återvinning och energibesparing. Exempel på hur nämnden kan bidra till en mer cirkulär ekonomi är att premiera återanvändning av material i upphandlingar där det finns förutsättningar i branschen, ta bort miljöförliga ämnen och ställa krav på förnyelsebara energikällor. Livscykelperspektiv på inköpta varor ska beaktas i högre grad. Inköps- och upphandlingsnämnden får i uppdrag att stärka sitt uppföljande arbete i syfte att kontrollera att leverantörer följer de miljökrav som ställts, även för underentreprenörer.

Miljö i fokus

Inköps- och upphandlingsnämnden har även en utpekad roll för tre delmål och mätbara indikatorer inom miljö- och klimatprogrammet som ska bidra till att Göteborg ska ha ett klimatavtryck nära noll. Nämnden ska ansvara för att främja biologisk mångfald vid inköp, minska klimatpåverkan vid inköp samt minska användningen av skadliga ämnen inom staden. Det är grundläggande att alla verksamheter implementerar och verkar för att nå de mål som satts till 2030. Vi ska använda utvecklade och innovativa logistik- och mobilitetslösningar för att minska de lokala utsläppen och belastningen på vägnätet i centrala Göteborg. Exempelvis genom att, vid lämpliga upphandlingar, ställa krav på att stadens varuleverantörer i högre utsträckning tillämpar miljövänliga ”last-mile-lösningar”.

Stärkt beredskap inför krissituationer

Alla inköp i staden genomförs normalt av den organisation som ska använda varan eller tjänsten. Nu är tiderna annorlunda med bland annat krig i Europa och hög inflation. Nämnden ska därför ta en mer aktiv roll i att samordna de utmaningar med inköp och upphandling som bedöms kunna inträffa i kristider. Nämnden ska arbeta för att stärka stadens beredskap inför kommande krissituationer och enklare samordna varuinköp vid kristid.

Nämnden ska också samverka för bättre mat i stadens förskolor, skolor, äldreboenden och andra verksamheter. Fler mindre och lokala matproducenter i Västsverige ska ha möjlighet att leverera till stadens verksamheter. Dessa förutsättningar kan exempelvis stärkas genom att ställa krav på ökad andel färska råvaror, uppdelningar av produktkategorier och en tidigare dialog med lokala aktörer.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Inköps- och upphandlingsnämnden får i uppdrag att stödja berörda nämnder i upphandlingar i syfte att sänka stadens inflationsjusterade inköpskostnader.

Inköps- och upphandlingsnämnden får i uppdrag att ta en mer aktiv roll och samordna arbetet med utmaningar inom inköp och upphandling som bedöms kunna inträffa i kristider.

Kretslopp- och vattennämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

Nämnden ska bidra till att skapa ett kretsloppssamhälle och tillgodose behovet av en säker, effektiv och miljömässig vattenförsörjning och avloppshantering samt verka för en god resurshushållning.

Nämnden ska också tillgodose behovet av att på ett effektivt och miljömässigt sätt få sitt hushållsavfall insamlat, transporterat, återanvänt, materialåtervunnet och tillse att farligt avfall omhändertas på ett miljöriktigt sätt.

Nämnden har ett extra ansvar att skapa en förutsägbarhet och transparens i taxe- och avgiftsnivå mot stadens invånare och övriga brukare inom sitt ansvarsområde.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Göteborgs närhet till vatten är en stor tillgång. Närheten till vatten gör Göteborg känsligt för havsnivåhöjningar samtidigt som kraftiga skyfall ökar trycket på stadens vattenhantering. Det pågående arbetet med att klimatsäkra staden genom bland annat olika åtgärder i Göta älv måste synkas med stadens skyfallsarbete och dagvattenhantering för att inte suboptimera nödvändiga investeringar. Investeringsbehovet kommer att vara omfattande och nämnden behöver arbeta aktivt för att erhålla annan finansiering än kommunal skattefinansiering.

VA-systemet, en självklar del i stadsplaneringen

Göteborg behöver ha en hög leveranssäkerhet av dricksvatten och avledande av avloppsvattnet som består av spillvatten och annat dagvatten och därför krävs det investeringar i vatten- och avloppsnätet. För att minska mängden tillskottsvatten till det regionala avloppsreningsverket Gryaab måste det kombinerade systemet på sikt bytas ut, vilket kommer ta många decennier. När dagvatten ska släppas i recipient i stället för till Ryaverket tillkommer krav på dagvattenrening. Nuvarande miljötillstånd för Ryaverket löper ut 2036. Betydande investeringar kommer vara nödvändiga för att klara av eventuella framtida ökade krav på vattenreningen samtidigt som staden växer.

Genom att exempelvis planera för dagvattendammar i stadsrummet kan vattnet renas lokalt. Kretslopp- och vattennämnden är ansvariga för stadens VA-planering och skyfallsarbete. Tidig projektering av VA-hantering i ett stadsbyggnadsprojekt kan spara både pengar och utrymme, men samtidigt är det viktigt att utbyggnadsplaneringen inte stoppar politisk förankrad byggnation. Speciellt inte för nya småhus, villor och stadsradhus. För att optimera stadens samlade investeringsbehov behöver kretslopp och vattennämnden samverka med i stadsplaneringen utvecklas och förstärkas.

För att förstärka säkerheten i leverans av god kvalitet av dricksvatten och i takt med att staden växer behöver råvattenkällan, Göta älv, kombineras med fler råvattenkällor och samarbete med regionens andra dricksvattenproduktioner. En fungerande VA-verksamhet är viktigt även i händelse av kris. Att planera för oförutsedda situationer är nödvändigt.

Minskning av mängd avfall

Göteborg växer och med det även antalet göteborgare som ska ha möjlighet att sortera avfall. Om inte hushållen sorterar sitt avfall kommer det krävas större investeringar i sorteringsanläggningar. I dag bor ungefär 80 procent av göteborgarna i flerbostadshus. Här har inte vikttaxan på hushållsavfallet samma effekt som för enfamiljshus. Det är i flerbostadshus som minst hushållsavfall sorteras och därmed det område som behöver utvecklas mest. Det beslutade systemet med fastighetsnära insamling ger kommunen möjlighet att ge invånarna bättre service och nå en ökad sortering. Det ger kommunen ett utökat monopol som måste hanteras varsamt. Det är viktigt att det finns valfrihet både för villaägare och ägare av flerbostadshus. Vi vill därför utreda möjligheten att konkurransutsätta avfallsinsamlingen som idag ligger på Renova.

Nedlagda deponier har en ständig påverkan på omgivande mark och vatten. Kretslopp- och vattennämnden är ansvarig för stadens tillsyn av deponier. Sedan 2020 har skattekollektivet ansvar för stadens nedlagda deponier. Deponin vid Välen är den deponin i Göteborg med mest negativ miljöpåverkan. Deponin gör området till ett av Sveriges mest förorenade områden, med höga halter av kvicksilver och PCB. På sikt behöver området saneras. Nämnden ska fortsätta genomföra planerade åtgärder samt planera för ytterligare åtgärder om behov finns.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att i samverka med berörda kommuner fortsätta arbetet med Mjörn som råvattentäkt.

Kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att fortsätta samverka med berörda aktörer kring råvattenanvändning och hur en optimerad dricksvattenproduktion och distribution i göteborgsregionen kan bli verklig.

Kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att i samverka med Renova utreda hur anläggningen i Marieholm kan utvecklas eller ersättas för att öka produktionen av biobränsle.

Kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att utreda hur vi från stadens sida skulle kunna konkurransutsätta den idag kommunala avfallsinsamlingen.

Kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att fortsatt erbjuda fria besök på stadens återvinningscentraler (ÅVC).

Kulturnämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Nämnden ska skapa goda förutsättningar för stadens institutioner och det fria kulturlivet för att erbjuda kulturupplevelser av hög kvalitet och bredd.
- Nämnden skall sträva efter att tillgängliggöra kulturen för fler, med särskild vikt lagd vid barn och unga, äldre samt de som sällan tar del av stadens kulturliv.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Kulturen för samman människor av olika bakgrund och bidrar till kunskap och förståelse. En tillgänglig kultur för alla göteborgare ökar förutsättningarna för delaktighet och förståelse, människor emellan. Kulturen ska kännetecknas av frihet, mångfald och kvalitet. Nämndens fokus skall vara att nå även de grupper som vanligtvis inte tar del av kulturen.

Kulturen ska stå för både det traditionella och det experimentella. Det fria uttrycks sättet bidrar till ett öppet och tolerant samhälle. Under flera år har en allt större andel av nämndens budget finansierat fasta kostnader. Det ger allt mindre del som kan gå till kulturens utövande. Kulturnämndens resurser ska i största möjliga mån omsättas till kulturell verksamhet och kärnverksamheten ska stå i fokus. Beslutade uppdrag ska på ett tydligt sätt följas upp och genomsyra verksamheten.

Det fria kulturlivet har en viktig plats i vår stad. För att kunna vara en utmanande kraft måste kulturen få utvecklas på egna villkor och inte alltid vara en direkt eller indirekt del av den kommunala verksamheten.

Attraktiva museer, bibliotek och kulturhus – en ingång till kulturen

Stadens samlingar utgör ett stort och betydelsefullt historiskt, vetenskapligt och ekonomiskt värde. Staden har haft en historisk skuld gentemot samlingarna då många av magasinerna har varit i undermåligt skick, och arbetet med nya magasin som beslutades om 2021 går nu in i nästa skede. På sikt ska alla samlingar digitaliseras för såväl allmänheten som för studier och forskning.

Biblioteken ska vara en tillgång för dem som vill läsa, lära, låna och inspireras till vidare läsning och studier. Stadens bibliotek ska finnas där göteborgarna rör sig samt vara tillgängliga när besökare har tid att besöka dem. Mer öppna bibliotek har fallit väl ut, därför är ambitionen att öppna

fler. Biblioteken ska vara i takt med tiden, i detta spelar digitaliseringen en viktig roll. Utifrån Litteraturstadens intentioner får kulturnämnden i uppdrag att genom stadens bibliotek arbeta med läsfrämjande åtgärder.

Stadens kulturinstitutioner ska vara välkomnande att besöka. Detta gäller i synnerhet våra bibliotek där både personal och besökare ska garanteras en säker och trygg arbets- och vistelsemiljö.

Sökandet efter externa medfinansierare för om- och tillbyggnaden av Göteborgs konstmuseum bör intensifieras.

Kultur för barn, unga och äldre

Barnens roll i kulturlivet ska stärkas. Barn och ungdomar ska tidigt komma i kontakt med kultur i förskolan och skolan, och inte enbart lära sig att konsumera kultur utan även ges möjlighet att själva skapa. Längre har staden brustit i likvärdig tillgång till kultur för barn och unga. Det nya bokningssystemet KuBo ska möjliggöra mer likvärdig tillgång till kulturen för hela stadens barn och unga. Kulturnämnden får i uppdrag att ständigt förbättra systemet för att möjliggöra för fler barn och unga att del av kulturen i staden samt skapa likvärdiga möjligheter för de egna verksamheterna och den fria kulturen att bli synliga och tillgängliga för bokning. Det är också viktigt att KuBo utvecklas i användarvänlighet för att förenkla för de aktörer som använder sig av systemet.

Göteborgs plan för barn och ungdans kultur 2020–2023 löper ut och en utvärdering sker i samband med det. Kulturnämnden får i uppdrag att utifrån utvärderingen formulera en plan för 2024 och framåt för att stärka tillgången till kultur för barn och unga. Ett av nämndens prioriterade mål är att fortsätta arbeta aktivt för att unga skall ta del av de befintliga kulturinstitutionernas verksamhet.

Kulturförvaltningen har, bland annat genom Speldags, möjlighet att erbjuda populära och kvalitativa kulturupplevelser för våra äldre på äldreboenden och knutpunkter. För att öka äldres tillgång till kultur har kulturnämnden, i samarbete med nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning, utvecklat kultursommarjobben så att de även vänder sig till vård- och omsorgsboenden samt knutpunkter för äldre.

Konsten i det offentliga rummet

Kulturnämnden ska vara en aktiv part i stadsutvecklingen. Detta för att säkerställa att konstnärliga och kulturella värden utvecklas och tas tillvara i stadsrummet. Utsmyckningen av det offentliga rummet är en signal om att konsten får och bör ta plats i staden. Göteborg konst ansvarar för konstverkens färdigställande av stadens offentliga rum i samverkan med stadsmiljönämnden.

En fristad för det fria ordet

I stora delar av världen förföljs eller hotas författare, journalister och andra konstnärer när de använder sig av det fria och ocensurerade ordet i kampen för demokrati, yttrandefrihet och mänskliga rättigheter. År 1996 blev Göteborg den första fristaden i Sverige och har sedan dess tagit emot konstnärer från åtta länder. Det fria ordet och kulturlivet ska fortsätta att försvaras, och fristadsprogrammet ska därför värnas.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Kulturnämnden får i uppdrag att genom samarbete mellan berörda nämnder och styrelser stärka den kulturella infrastrukturen i staden och med det möjliggöra för fler människor att kunna ta del av och utöva kulturen.

Kulturnämnden får i uppdrag att fortsätta utveckla och utvärdera bokningssystemet KuBo och på så sätt möjliggöra likvärdig tillgång till kulturen för alla barn och unga i staden.

Kulturnämnden får i uppdrag att baserat på Litteraturstadens mål via biblioteken fortsätta arbeta med läsfrämjande aktiviteter.

Kulturnämnden får i uppdrag att arbeta för att en större andel av dess ram används till kärnverksamheten.

Miljö- och klimatnämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Göteborgs klimatavtryck är nära noll 2030.
- Ökad biologisk mångfald och säkrade motståndskraftiga ekosystem och ekosystemtjänster.
- Tillsyns- och tillståndsverksamheten ska bedrivas effektivare och över tid upplevas som enklare för skötsamma verksamheter.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Miljö- och klimatnämnden har ansvar för den lokala tillsynen utifrån lagar som rör miljö och hälsa. Nämndens myndighetsutövning och tillsyns- och tillståndsarbete ska prioriteras och utvecklas med syfte att säkerställa göteborgarnas hälsa och säkerhet samt lika och rättvisa regler för verksamhetsutövare i Göteborg. Miljö- och klimatnämnden har ansvar för att mäta och rapportera de klimatpåverkningar som uppstår i staden samt ansvarar för det stadenövergripande strategiska miljö- och klimatarbetet.

Genomförande och uppföljning miljö- och klimatprogrammet

Nämnden är ansvarig för att följa upp och utveckla det ambitiösa miljö- och klimatprogrammet, klimatomställningsfunktionen samt miljöledningssystemet. Miljö- och klimatprogrammet fastställer stadens miljö- och klimatmål, sätter riktningen för stadens arbete samtidigt som ett miljöledningssystem tydliggör hur målen ska nås. Genomförande ska nu ske i Göteborg Stads nämnder och bolag och miljö- och klimatnämndens fokus bör ligga på att följa upp genomförandet. Nämnden ska fortsatt vara stödjande samtidigt som arbetet successivt övergår i nämndernas och styrelsernas ordinarie verksamhet. Målet är att miljö- och klimatarbetet genomsyrar alla nämnder och styrelser så att den byråkratiska överbyggnaden med bland annat klimatomställningsfunktionen och klimatrådet kan avvecklas.

Naturresevat, marin miljö och biodiversitet

Den biologiska mångfalden ska öka både på land och i våra marina miljöer av hav, sjöar och vattendrag. Nämnden behöver intensifiera arbetet med genomförandet av handlingsprogrammet för biologisk mångfald och ekosystemtjänster. Nämnden har även en samordnande roll inom stadens vatten- och havsmiljöarbete där åtgärdsplanen för god vattenkvalitet sätter

riktningen. I många fall är åtgärderna för naturreservat, Natura 2000-områden, biologisk mångfald, ekosystemtjänster, påverkan på vatten- och havsmiljö med mera beroende av andra nämnders och styrelserns arbete och beslut. Nämnden behöver därför utveckla samarbetsformerna med övriga nämnder och styrelser för ökad måluppfyllelse.

Effektivare tillsyn och kontroll

Miljö- och klimatnämnden ansvarar för stadens tillsyn och kontroll utgående från livsmedel-, miljö- och alkohol- och tobakslagstiftningarna. Stadens tillsyn och kontroll ska utföras effektivt, uppfattas som rimlig och serviceorienterad för verksamhetsutövarna. Nämnden ska tillsammans med näringsliv och ideella organisationer verka för ständig förbättring inom respektive verksamhet, genom att bland annat stödja verksamhetsutövarna till att ta ansvar för sin egenkontroll. Tillsyn och kontroll ska riktas in på områden där miljö- och hälsoriskerna är som störst.

Stadens tillsyn, särskilt alkohol- och tobakstillsynen behöver utvecklas mot att bedrivas effektivt, till låga avgifter och tillmötesgående för sköttsamma verksamheter samtidigt som tillsynen intensifieras, blir mer omfattande och restriktiv mot misskötsamma verksamheter. Nämnden får i uppdrag att utveckla detta förhållningssätt i rutiner och arbetssätt samt att undersöka hur ökat samarbetet med andra myndigheter kan underlätta att identifiera oseriösa verksamheter. Andra kommuners arbetssätt bör få inspirera. Ansökningsprocessen för tillstånd ska digitaliseras. Nämnden ska möjliggöra för att fler ska kunna söka tillstånd för ett avgränsat område som innehåller flera restauranger.

Kriminell verksamhet innebär ojämlik konkurrens och slår ut laglydiga företag. I stadens arbete mot denna brottslighet är tillsynsverktyget centralt, särskilt i ett rättviseperspektiv. Uppsökande tillsyn och kontroll samt inspektioner på verksamheter med oklar bolagsbildning ska fortsätta. Fortsatt samverkan med polis och andra myndigheter är av stor betydelse.

Systematisk uppföljning av riktningssändrande beslut och rätt målstyrning

Miljö- och klimatnämnden behöver ett ständigt lärande om vilka beslut som leder till önskad måluppfyllelse. Nämnden behöver i högre grad identifiera och följa upp de beslut som är riktningssändrande, det vill säga beslut som innebär nya uppdrag, ny organisation eller nya arbetssätt för att nå ett helt nytt mål eller betydande framdrift i arbetet mot redan givna mål. Detta ger nämnden möjlighet att göra nödvändiga justeringar i arbetssätt och organisation samt att skilja de uppdrag som varit framgångsrika från de som inte varit det.

De mål och strategier som sätts upp för miljö, klimat och naturvärden bör fokusera på önskad effekt men i övrigt vara teknik- och lösningsneutrala. Nämnden behöver genomlysas de styrande dokument som nämnden ansvarar för och säkerställa att de uppfyller denna princip och vid behov föreslå justeringar.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att digitalisera tillståndprocesserna så att den som ansöker kan hänvisa till tidigare inskickat underlag samt får omedelbar återkoppling om ansökan är komplett.

Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att utveckla de mål och strategier som nämnden ansvarar för så att de fokuserar på önskad effekt men i övrigt är teknik- och lösningsneutrala.

Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att implementera en systematik för klimatbudget och synliggörande av klimatåtagande.

Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att underlätta för att fler ska kunna söka tillstånd för ett avgränsat område som omfattar flera restauranger.

Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att ta fram ett förslag med en maximal handläggningstid och innehållande regler om vite.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Stärka samverkan med näringslivet och civilsamhället för att få fler göteborgare i arbete.
- Nämnden ska erbjuda vuxenutbildning och SFI med god kvalitet och kostnadseffektivitet.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Att ha ett arbete och ett sammanhang är en förutsättning för att individen ska kunna leva ett tryggt och fritt liv. Huvuduppgiften för nämnden är att skapa jobbfrämjande insatser och förutsättningar som får fler göteborgare i arbete eller studier. Genom en ökad samverkan med näringslivet och civilsamhället ska nämnden få de grupper som står långt ifrån arbetsmarknad ut i sysselsättning.

Krafttag mot arbetslösheten

För att möta arbetslöshet och behov av omställning på arbetsmarknaden behöver staden ta ett stort ansvar, såväl på kort som lite längre sikt. Det handlar om att möjliggöra kvalitativa utbildningsinsatser för omställning och kompetensväxling, utbildningar inom yrkesvux samt introduktions- och kompletteringsutbildningar. Det handlar även om att tillsammans med olika aktörer i Göteborg skapa jobbmöjligheter för att komma till bukt med arbetslösheten. Göteborgs Stad står inför stora utmaningar vad gäller kompetensförsörjning och nämnden har ett särskilt ansvar att genom vuxenutbildning tillhandahålla utbildningar som arbetsmarknaden efterfrågar. Den ekonomiska konjunkturen påverkar även arbetslösheten i stort, något som riskerar att leda till att allt fler hamnar i bidragsberoende.

Samarbetet med Arbetsförmedlingen behöver utvecklas inte minst vad avser målgruppen för KROM där behovet av samordnade gemensamma insatser är stort. Samarbetet behöver intensifieras och inriktas mot att hitta lösningar så att människor utan arbete på kortast möjligaste tid hamnar i egenförsörjning.

Möta framtidens kompetensbehov

Samarbetet med samordningsförbundet (Finsam) och andra aktörer såsom Försäkringskassan och Västra Götalandsregionen behöver fördjupas och intensifieras. Staden ska aktivt ställa krav på motprestation för försörjningsstöd och ett heltidskrav på sysselsättning ska införas. Det handlar om att aktivt söka jobb, kompetenshöjande verksamheter i form av studier, yrkeskunskap, arbetsträning och rehabiliterande inriktning. Stadens kompetenscenter har ansvar för att samordna och samla arbetsmarknadsinsatser, vägledning och vuxenutbildning för arbetssökande. Entreprenörskap och företagande ska uppmuntras. Nämnden ska fortsätta utveckla kompetenscenter.

Första steget in i arbetet

För många är sommarjobbet det första steget in på arbetsmarknaden. Sommarjobb och praktikplatser i kommunens verksamheter är viktiga verktyg för att hjälpa ungdomar till ett första jobb. Under förra mandatperioden tredubblades antalet platser och genom att fortsätta tillhandahålla ett stort antal platser skapas en attityd och en vilja att arbeta. Att få sitt första jobb kan vara avgörande för att i vuxen ålder komma in på arbetsmarknaden. Nämnden har en samordnande funktion i staden och ansvar för sommarjobb för såväl gymnasister som högstadieungdomar. I det arbetet är det av största vikt att kontakterna med arbets- och näringslivet utvecklas. Entreprenörskap och företagsamhet är två perspektiv som ska inkluderas i arbetet.

Språkets betydelse för integration

Språkets betydelse är helt avgörande för att integreras i samhället och för att få ett arbete. Att kunna svenska handlar om frihet och självbestämmande, då språket ger egenmakt. Svenska för invandrare (SFI) är en väsentlig del av stadens ansvar för mottagandet av nyanlända och ett centralt verktyg för ökad integration. Staden bedriver en omfattande SFI-undervisning, både i egen regi och med hjälp av externa aktörer.

En hög kvalitet är alltid det som måste vägleda verksamheten och val av huvudman. Därför behöver ett arbete ta vid för att höja kvaliteten vad gäller ökad tillgänglighet och vad gäller innehållet i undervisningen. Ökad tillgänglighet i syfte att minska väntetid och öka möjligheten att välja undervisningsform, plats och tidpunkt för undervisningen. Kvaliteten i undervisningen behöver utvecklas i syfte att säkerställa språklig nivå efter genomgången SFI-undervisning. Samtidigt krävs även kompletterande åtgärder som coaching, matchning, språkpraktik, yrkesintroduktionskurser och dessa resurser finns samlade på stadens kompetenscentra.

Fokus på en kvalitetssäkrad vuxenutbildning

Vuxenutbildningens roll i det livslånga lärandet är angelägen för alla som av något skäl behöver komplettera, starta om på nytt eller få en ny chans senare i livet. Alla vuxna ska ha möjlighet att läsa upp till gymnasienivå inom vuxenutbildningen. Göteborg behöver en vuxenutbildning som håller en hög kvalitet för de som vill förbättra sina grundkunskaper, specialisera sig inom ett yrke eller förbereda sig för högskolestudier.

Fler aktörer ska uppmuntras

Staden ska jämställa alla aktörer som lever upp till de högt ställda kvalitetskraven och när kvaliteten är densamma skall priset vara styrande för val av leverantör. Vuxenutbildning i egen regi har inget egenvärde, kvalitet och kostnadseffektivitet ska vara avgörande. En mångfald av aktörer stärker vuxenutbildningens flexibilitet och bidrar samtidigt till en kvalitetshöjande konkurrens och ett ökat utbud för individen. En hög andel vuxenutbildning i egen regi leder till väsentligt högre kostnader som påverkar nämndens förmåga att prioritera hög kvalitet inom vuxenutbildning och SFI.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att vidareutveckla SFI-undervisningen vad gäller ökad tillgänglighet och ökad kvalitet.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att i de fall kvaliteten i vuxenutbildningen inkl. SFI:n är densamma låta priset vara styrande vid val av leverantör.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att aktivt, tillsammans med Arbetsförmedlingen, söka nya former för samarbete för de grupper som faller utanför och innanför målgrupperna för Arbetsförmedlingens matchningstjänst KROM.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att fördjupa och intensifiera samarbetet med andra aktörer såsom samordningsförbundet Finsam, Försäkringskassan och Västra Götalandsregionen i syfte att få fler människor i egenförsörjning på kortare tid.

Nämnden för demokrati och medborgarservice

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Det ska vara lätt att få kontakt med staden och få svar på de frågor man har.
- Göteborg är en stad med levande demokrati där medborgarna använder sin rösträtt.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Nämnden ska informera om demokrati och rösträtt samt ge stadens medborgare möjlighet att göra sina röster hörda. Nämnden ska förvalta och utveckla stadens medborgarservice. Nämnden ansvarar också för att distribuera digitala tjänster och kanaler samt ansvarar för den digitala infrastrukturen för att stärka den lokala demokratin.

Rådgivning och stöd

Nämnden ansvarar för genomförandet av budget- och skuldrådgivning enligt socialtjänstlagen för privatpersoner och enskilda företagare med enklare ekonomi. I en osäkrare omvärld och en vikande konjunktur är det därför viktigt att nämnden säkerställer att budget- och skuldrådgivning hanterar den ökade efterfrågan. I förebyggande syfte ska nämnden arbeta för att öka kännedomen om stödverksamheterna. Nämnden ansvarar också för konsumentrådgivningen där medborgare kan få rådgivning om hållbarhet utifrån sociala, ekonomiska och ekologiska aspekter.

Servicemål

Nämnden för demokrati och medborgarservice är ofta första kontakten för medborgarna. Nämnden har till uppgift att leda människor rätt i sina kontakter med staden och nämnden ska intensifiera arbetet med att förenkla för medborgare att nå rätt person inom staden. Nämndens fokus gällande servicemål ska utgå ifrån från det stadenövergripande verksamhetsmålet. Syftet är att förbättra service för medborgarna.

Medborgarkontor

Nämnden har i uppdrag att förvalta stadens medborgarkontor. Kontoren är till för medborgarna och har ansvar för att besvara frågor och ge service, exempelvis ekonomisk rådgivning och konsumentrådgivning, men även informera om rättigheter och skyldigheter. Medborgarkontoren är också ett

sätt för staden att i större utsträckning vara närvarande i utsatta områden, nämnden ska dock verka för att medborgarkontoren inte ses som en åtgärd för att ersätta annan kommunal verksamhet.

Demokratiutveckling

För att utveckla Göteborgs Stads demokratiarbete arbetar nämnden både fysiskt och digitalt för att öka den lokala demokratin. Göteborg ska vara en stad där alla ska kunna känna sig trygga. Nämnden har ett viktigt ansvar för Regnbågshuset som ska vara en mötesplats för HBTQI-personer i Göteborg. Det ska vara en verksamhet som skapas av, med och för HBTQI-communityt och en plats för möten, engagemang, umgänge, informationspridning och kreativt skapande.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Nämnden för demokrati och medborgarservice får i uppdrag att fortsätta förvalta och utveckla kommunens digitala servicetjänster.

Nämnden för demokrati och medborgarservice får i uppdrag att säkerställa korta svarstider och förenkla för medborgare att nå rätt person inom Göteborgs Stad.

Nämnden för demokrati och medborgarservice får i uppdrag att säkerställa att budget- och skuldrådgivning erbjuds med väntetider i enlighet Konsumentverkets rekommendation.

Nämnden för demokrati och medborgarservice får i uppdrag, såsom förvaltande organisation för överförmyndarnämnden, att ytterligare digitalisera överförmyndarens verksamhet för ökad effektivisering, god tillsyn och granskning av årsräkningar inom stipulerad tid.

Nämnden för funktionsstöd

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Alla ska utifrån sina förutsättningar kunna leva ett självständigt liv med full delaktighet i samhället.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Nämnden för funktionsstöd, funktionshinderombudsmannen och samtliga nämnder och bolag ska bidra till att *Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning* implementeras. Genom dialog med funktionshinderombudsmannen ska bedömning göras om nämnden behöver vidta ytterligare åtgärder för att öka måluppfyllelsen av programmet.

Den personliga assistansen ska värnas eftersom insatsen är helt avgörande för att människor ska kunna leva ett värdigt och gott liv. För att säkra att resurser riktas till dem som är i behov av hjälp och stöd ska nämnden motverka välfärdsbrott som exempelvis assistansfusk och fusk vid utbetalningar av ekonomiskt bistånd. Nämnden ska regelbundet identifiera situationer där det finns risk för välfärdsbrott och stärka sina kontrollåtgärder.

Varje människa ska så långt som möjligt själv kunna fatta självständiga beslut i sin vardag. Göteborgs Stad ska därför fortsätta att tillämpa valfrihet enligt LOV inom daglig verksamhet. För att minska oron bland deltagare och anhöriga är det angeläget att göteborgarnas valfrihet värnas och respekteras över tid. Information och utvärdering av utförare inom daglig verksamhet ska finnas lättillgängligt. Det är också viktigt att det finns transparent information till utförarna om vilka verksamheter som efterfrågas. De som inte har rätt till daglig verksamhet enligt LSS men har en funktionsnedsättning som gör att de inte klarar ett arbete på den ordinarie arbetsmarknaden ska ha möjlighet till meningsfull sysselsättning.

Nämnden för funktionsstöd och nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning ska intensifiera sin samverkan för att öka sysselsättningsgraden för personer med funktionsnedsättning, inklusive feriejobb under sommaren för ungdomar. Jobbmatchning ska erbjudas och staden ska arbeta för att fler människor ska komma i arbete eller ges möjlighet till praktik, och i detta ska staden som arbetsgivare vara ett föredöme.

Ett starkare barnperspektiv

Nämnden för funktionsstöd ska säkerställa barnperspektivet genom att uppmärksamma barns situation inom verksamhetsområdet, både vad gäller barn med olika funktionsnedsättningar och barn till vuxna med funktionsnedsättning som ansöker om stöd och service. När ett barn behöver en insats är det angeläget att insatsen utgår från barnets bästa, vilket i stor utsträckning är att möjliggöra för barnet att bo med sin familj.

Nämnden ska samverka, och pröva nya metoder, med idrotts- och föreningsnämnden och civilsamhället för att både riktade och generella fritidsaktiviteter ska nå fler unga med funktionsnedsättning. För att även underlätta möjligheterna för barn och vuxna med funktionsnedsättning att ta del av idrotts-, fritids- och kulturutbud ska nämnden, i samverkan med berörda nämnder och aktörer, utreda förutsättningarna att införa ett kompiskort där eventaktörer kan erbjuda en avgiftsfri plats till ytterligare en person utöver den med funktionsnedsättning. Kortet ska göra det lättare att ta sig ut på olika aktiviteter och arrangemang genom att en vän kan följa med.

Minskat krångel och bättre stöd

Nämnden för funktionsstöd ska samverka med Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och med regionen för att människor ska få bästa möjliga stöd. Nämnden behöver utveckla ett koordinerande arbetssätt för att underlätta för människor med omfattande och komplicerade behov av stöd.

En konstaterad nedsättning som är medfödd, livslångt förvärvad eller en livslång konstaterad diagnos ska med hänsyn till den enskilde inte behöva bli bedömd eller prövad flera gånger, då det skapar en stor oro för den enskilde och dess anhöriga. Nya bedömningar bör endast göras vid indikation på medicinsk förändring eller vid relevanta medicintekniska framsteg. Vid nya bedömningar är det viktigt att förändringarna blir förutsägbara och att tid ges för att hantera den nya situation som uppstår.

Nämnden ska säkra rutinerna för avvikelshanteringen och systematisera analyserna av avvikelserna, för att få fler inrapporterade avvikelser och missförhållanden eller allvarliga missförhållanden.

Kompetensbehovet ska bemötas

Kompetensförsörjningen är en mycket stor utmaning för nämnden. Nämnden ska satsa på bemanningen i första ledet vad gäller rekryteringar, utbildning och anpassningar av lönenivåerna. Löneskillnader ska inte bero på var i staden man arbetar utan på uppdragets art samt kompetens och erfarenhet. För att klara grunduppdraget krävs det även insatser inom digitalisering, välfärdsteknik, möjliggörande av ett förlängt arbetsliv och uppföljningar av hur de personella och finansiella resurserna används.

Bättre framdrift i byggande och renovering

Nämnden för funktionsstöd behöver, tillsammans med stadsbyggnadsnämnden och stadsfastighetsnämnden, ytterligare effektivisera processen med att planera och bygga nya bostäder med särskild service. Vad gäller befintligt bestånd avsätts resurser för att vidta åtgärder för funktionalitet. Nämnden ska även med berörda parter pröva möjligheten att projektera konceptbyggnader i syfte att få ner kostnaden för de boende.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att följa upp enheternas följsamhet till rutin för att beakta barnperspektivet vid handläggning och redovisa eventuella problem till nämnden.

Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att, i samverkan med berörda nämnder och aktörer, utreda förutsättningarna att införa ett kompiskort där eventaktörer kan erbjuda en avgiftsfri plats till ytterligare en person utöver den med funktionsnedsättning.

Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att stärka bemanningen bland dem som arbetar i direkt kontakt med omsorgstagaren, vad det gäller rekryteringar, utbildning och anpassningar av lönenivåerna.

Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att, i samverkan med nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning intensifiera sin samverkan för att öka sysselsättningsgraden för personer med funktionsnedsättning, inklusive feriejobb under sommaren för ungdomar.

Nämnden för Intraservice

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Nämnden ska tillhandahålla god intern service till stadens verksamheter och medarbetare.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Stadens arbete med digitalisering och IT ska bland annat leda till att nya kompetenser utvecklas, ökad realisering av kvalitativa och ekonomiska nyttor och effekter, höjd kvalitet i och tillgänglighet till stadens digitala service, ökad kostnadskontroll och transparens samt ökad möjlighet till värdering och prioritering av stadens behov av digital utveckling. Drift, förvaltning och utvecklingsinitiativ per tjänsteområde skall underställas vad som är nödvändigt för att vidmakthålla god och säker funktionalitet samt uppfylla gällande lagkrav.

Digitaliseringens utveckling går allt snabbare. Därför ska staden i möjligaste mån använda system, program och tjänster som tillhandahålls på marknaden. Staden behöver också tillsammans med andra kommuner hitta nya affärsmodeller och genomföra bättre och långsiktigare upphandlingar.

Stadens digitala tjänster ska vara enkla, öppna och effektiva för alla medborgare. Nämnden ska bistå staden med interna tjänster till de olika verksamheterna samt ha en hög servicenivå och lyhörddhet. Staden kommer även behöva nya satsningar på smarta digitala lösningar som förenklar arbetet för stadens medarbetare, samt effektiviserar utveckling och optimerar verksamhetens drift. Den digitala utvecklingen ställer högre krav på stadens verksamheter, då branschen och marknaden erbjuder nya lösningar och tekniska möjligheter för att åtgärda komplexa problem.

För att möta välfärdens framtida utmaningar behöver nya arbetsätt, digitala, automatiserade och robotiserade lösningar utvecklas. Nämnden har sedan tidigare fått i uppdrag att utveckla ett kompetenscenter som ska omhänderta detta utvecklingsarbete. Arbetet ska syfta till ökad kostnadseffektivitet och minskad administration.

Många av stadens förvaltningar uppfyller ännu inte till fullo de krav som började gälla i och med införandet av dataskyddsreformen, och då främst gällande GDPR. Intraservice ska i system och stödjande verksamhet underlätta för nämnder och styrelser att följa gällande lagrum.

Med det rådande världsläget har IT-attacker markant ökat och staden utsätts dagligen för en stor mängd intrångsförsök och andra attacker. Då tekniken att utföra attacker konstant utvecklas är det ytterst viktigt att även vårt skydd mot sådana sabotage och intrångsförsök utvecklas och förstärks. Nämnden för Intraservice är ansvarig för att staden har en rimlig skyddsnivå.

I stadens digitaliseringsarbete behövs en samlad strategi för hur kommunen ska förhålla sig till den snabba utvecklingen av AI. Strategins främsta fokus ska vara att beskriva de risker som finns samt innehålla etiska riktlinjer. Samtidigt bör den syfta till att ta tillvara de nyttor som kan realiserars, till exempel effektivisering av vissa administrativa uppgifter.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Nämnden för Intraservice får i uppdrag att kraftigt dämpa kostnadsutvecklingen för drift, förvaltning och utvecklingsinitiativ.

Nämnden för Intraservice får i uppdrag att utreda möjligheter till effektiviserande digitala lösningar inom staden.

Nämnden för Intraservice får i uppdrag att komplettera befintlig metodhandbok om otillåten påverkan med inslag om informations- och IT-säkerhet.

Nämnden för Intraservice får i uppdrag att ta fram en samlad strategi för hur staden ska förhålla sig till den snabba utvecklingen av AI.

Socialnämnderna

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Antalet göteborgare i bidragsberoende ska minska med 3 000 personer.
- Den lokala tryggheten ska öka.
- Alla som utsätts för våld i nära relation eller hedersrelaterat förtryck ska erbjudas stöd och trygghet.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Staden ska hjälpa människor när den egna förmågan inte räcker till. Barn och vuxna som behöver stöd ska uppmärksammas och deras behov och förutsättningar ska vara i centrum. De ska erbjudas en socialtjänst som fokuserar på trygghet, likvärdighet, rättssäkerhet och som vilar på evidens, tidiga och förebyggande insatser. Stadens redskap och resurser ska ge varje människa de förutsättningar som krävs för att nå egenförsörjning. Alla barn har rätt till en uppväxt fri från våld med trygg anknytning och närvarande vuxna.

Tidiga insatser för ett tryggare Göteborg

Socialnämnderna har ett viktigt ansvar i arbetet att bryta utanförskap. Det handlar om att skapa en trygg stad där unga såväl som äldre kan sträva efter en bättre framtid. Socialtjänsten måste tidigt och tydligt möta unga som är eller riskerar att hamna i riskzonen för kriminalitet, stärka deras föräldrar och erbjuda ett kunskapsbaserat föräldraskapsstöd för att ge barnen rätt förutsättningar för en trygg uppväxt.

Samarbetet mellan socialtjänst, skola och polis, samt förenings- och fritidsverksamhet (SSPF) ska värnas och vidareutvecklas. Arbetet ska utökas till att även omfatta unga som varken studerar eller arbetar för att motverka glappet i åldrarna 16–20 år. Yngre barn och ungdomar i riskzon för kriminalitet eller droger ska fångas upp och få stöd genom SSPF-samarbetet redan i mellanstadiet. Sekretess ska inte utgöra ett hinder för samverkan för att tidiga och förebyggande insatser ska kunna sättas in.

Toleransnivån gentemot unga med kriminellt beteende har ökat i utsatta områden. Socialtjänsten behöver arbeta proaktivt och främjande för att myndigheter och civilsamhället som träffar barn och unga i sin yrkesroll ska anmäla. Socialnämnderna ska även etablera särskilda enheter i samtliga fyra stadsområden som riktar sig mot barn och unga samt unga vuxna som riskerar att dras in eller som har dragits in i kriminalitet,

främst inom gäng- och släktbaserade kriminella nätverk. Enheterna ska använda sig av de mest effektiva och evidensbaserade metoderna. Socialnämnderna som har utsatta områden har svårt att rekrytera såväl erfarna som nyexaminerade socialsekreterare varför det finns behov av ett lönetillägg för socialsekreterare som arbetar i utsatta områden.

Socialnämnderna får därutöver i uppdrag att tillsammans med stadsledningskontoret utreda möjligheten att samla särskild kompetens från de fyra stadsdelsområdena för att tillsammans hantera de allra svåraste fallen. Syftet med en specialiserad och samlad högriskhantering är att på ett säkrare sätt kunna hantera ärenden med koppling till kriminella klaner och gäng där det föreligger särskild risk för hot, våld och otillåten påverkan och säkra att sådana ärenden inte läggs åt sidan. Verksamheten ska organiseras på ett sådant sätt att beslut inom respektive stadsdelsområde kan fattas, men med särskild kompetens och säkerhetsarrangemang, såsom exempelvis skalskydd och bakgrundskontroller, samtidigt som samverkan och erfarenhetsutbyte främjas.

Socialnämnderna Hisingen och Nordost ska implementera den certifierade metoden Treatment Foster Care Oregon (TFCO) som är en del av en förstärkt familjehemsplacering. Det är ett alternativ till att placera barn och ungdomar med allvarliga beteendeproblem på institution. Barn som är familjehemplacerade ska kunna få stöttning via Skolfam som visat på goda resultat.

Socialnämnderna ska skyndsamt genomföra insatser i enlighet med *Göteborgs Stads handlingsplan för att stoppa nyrekrytering, gängkriminalitet och utvecklingen av parallella samhällen*, bland annat utveckla ett förstärkt föräldraskapsstöd, utarbeta en gemensam rutin för att genom tidiga insatser motverka utveckling av kriminalitet hos barn och unga, stödja utvecklingen av fyra sociala förskoleteam samt öka socialförvaltningarnas kontinuerliga närvaro och arbete vid skolor med särskilda behov genom att arbeta på plats.

Insatserna med utökade hembesök för förstföderskor i särskilt utsatta områden ska fortsätta för att stärka föräldrar, kunna erbjuda stöd och skapa tillit.

Att ställa krav är att bry sig

Alla göteborgare ska ges förutsättningar att jobba, bidra och vara en del av samhället. Barn som växer upp i familjer med ekonomiskt bistånd löper större risk för sämre skolresultat, ohälsa och riskerar i större utsträckning att själva behöva ekonomiskt bistånd som vuxna. Försörjningsstödet är samhällets yttersta skyddsnät och inte en långvarig försörjning och motprestation ska krävas. Staden ska fortsatt ställa krav på motprestation med tydliga konsekvenser om man inte lever upp till kraven.

Antalet biståndsmottagare i Göteborg har minskat under föregående mandatperiodsamtidigt som antalet personer som har bidrag i mer än tio månader har ökat. Staden ska anta en restriktivitetsnorm i biståndsbedömningen för att bidragsberoendet ska fortsätta minska som innebär att socialnämnderna ska sträva efter att inte överstiga riksnormen för ekonomiskt bistånd.

Socialnämnderna ska aktivt arbeta med hembesök och tätare kontakter hos hushåll som ansöker om försörjningsstöd där det ska upprättas en tydlig individuell plan för att hjälpa varje individ till egenförsörjning. Socialtjänsten ska kontinuerligt utreda möjligheterna till sysselsättning i form av arbete, studier eller rehabilitering, alternativt att komma in i andra bidragssystem så som socialförsäkring. Kontroll och uppföljning av försörjningsstödet behöver fortsätta och bistånd ska alltid gå till de individer som har rätt till offentligt stöd. På sikt ska hanteringen av ansökningar om försörjningsstöd så långt som möjligt automatiseras för att möjliggöra ökad klienttid.

En grupp som står långt ifrån arbetsmarknaden är utrikesfödda kvinnor. Socialnämnderna får därför i uppdrag att möjliggöra för nätverkande och inspiration för utrikesfödda kvinnor i syfte att vägleda dessa in i arbete eller annan sysselsättning. Inom ramen för etableringsenheten och socialtjänsten ska socialnämnderna också särskilt stödja kvinnor till självförsörjning och ställa krav på motprestation. För att stärka jämställdheten samt barnperspektivet ska försörjningsstödet som regel betalas ut till kvinnan i hushållet.

Nollvision mot våld i nära relationer och hedersförtryck

Alldeles för många göteborgare utsätts för våld i nära relationer. För att nå målet med nollvisionen mot våld i nära behöver arbetet utvecklas. Det handlar om att arbeta med våldsutövarna så att deras våldsamma beteende upphör samt att utveckla arbetssätt för att tidigt kunna identifiera våldsutsatta innan de klarar av att söka hjälp. Socialnämndernas arbete med våld i nära relationer ska prioriteras.

Socialnämnderna ska, i samverkan med civilsamhället, verka för tillskapandet av en stömlinje för seniorer i likhet med verksamheterna i Luleå och Norrköping. Stödlinjen ska arbeta mot att nå det stora mörkertal av inte minst kvinnor över 65 år som i allt för stor utsträckning inte söker hjälp och stöd vid hot och våld i nära relationer.

Skyddade boenden samt jourer gör ett betydelsefullt arbete, särskilt i det akuta skedet. Stödet till kvinnojourer och samarbetet med idéburna aktörer kring dessa insatser är av största vikt. Samverkan mellan kommunala och privata bostadsbolag måste stärkas för att hjälpa personer som utsätts för

våld i nära till både temporärt och permanent boende utan att riskera att röja sin identitet. Staden måste skyndsamt erbjuda de som inte kan återvända till sitt hem ett eget boende.

Ett ökat fokus ska läggas på det hedersrelaterade våldet och förtrycket. Staden måste fortsätta arbeta för att kunna möta de som är utsatta eller riskerar att utsättas för hedersrelaterat våld och förtryck för att möta deras specifika behov. Kontinuerliga uppföljningar ska genomföras i ärenden om hedersproblematik för att säkerställa att barn får rätt insatser utifrån behov, lagstiftningens krav samt principen om barnets bästa.

Insatser behöver genomföras för att öka kompetensen vad gäller prostitution, människohandel och sexuell exploatering.

En trygg arbetsplats

Personal som arbetar med myndighetsutövning ska aldrig behöva vara oroliga för att utsättas för hot och otillbörlig påverkan. Att personal inte vågar utföra sin myndighetsutövning på grund av rädsla för sin och familjens säkerhet är ett hot mot rättssäkerheten, men också ett svek mot alla de barn och unga som drabbas när staden gör avkall från sitt uppdrag. Nämnderna ska därför utreda hur socialsekreterare kan skyddas och anonymiseras vid särskilda beslut.

Ett hot mot folkhälsan

Missbruk är ett hot mot folkhälsan och innebär ett lidande för den enskilde och anhöriga. Göteborgs Stad ska säkerställa att beroende och missbruk stävjas genom stöd och vård. Missbruk behöver bekämpas i alla led genom att den enskilde får snabb och vetenskapligt grundad hjälp att bryta missbruket. Staden ska aktivt arbeta med att motverka och minska missbruk bland unga samt erbjuda behandling, rådgivning, rehabilitering och boende för vuxna och unga som vill ta sig ur ett missbruk eller beroende.

En meningsfull fritid

Barn och unga i Göteborg ska ha rätt till en meningsfull fritid. Därför är det viktigt att mötesplatserna är trygga. Fritidsgårdarna ska arbeta med att minimera riskerna för att bli en bas för rekrytering till kriminalitet och socialt nedbrytande beteende. Fritidsgårdarna ska, i samverkan med akademien, näringslivet och civilsamhället, erbjuda studiehjälp. Fältgrupperna och fritidsgårdarna fyller en viktig funktion genom sitt uppsökande och socialt förebyggande arbete. Jourverksamheten behöver stärkas och förenings- och föräldravandringar utökas. Fler fältarbetare ska finnas under kvällar och helger, särskilt i utsatta områden. Socialnämndernas fältsekreterare ska stärka samverkan med frivilligorganisationer i de lokala stadsområdena.

Föreningar och andra aktörer i civilsamhället som får stöd av staden ska aktivt arbeta för att motverka all form av diskriminering, och kriminell verksamhet. Föreningar med odemokratiska värderingar eller kopplingar till våldsbejakande extremism ska inte få något föreningsstöd. Stadens grundläggande kriterier för föreningsbidrag ska följas.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Socialnämnderna får i uppdrag att sträva efter att inte överstiga riksnormen för ekonomiskt bistånd.

Socialnämnderna får i uppdrag att implementera heltidsaktivering som motprestation för att erhålla ekonomiskt bistånd.

Socialnämnderna får i uppdrag att utföra fler hembesök i olika former hos personer som ansöker om eller uppbär försörjningsstöd.

Socialnämnderna får i uppdrag att skyndsamt genomföra insatser i enlighet med *Göteborgs Stads handlingsplan för att stoppa nyrekrytering, gängkriminalitet och utvecklingen av parallella samhällen*.

Socialnämnderna får i uppdrag att säkerställa att barn med familjehemsplacering, boende på HVB-hem och sis-hem blir erbjudna plats i Skolfam.

Stadsbyggnadsnämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Staden ska möjliggöra för 20 000 färdigställda bostäder under mandatperioden.
- En särskild satsning på 10 000 färdigställda småhus till 2033 ska startas och minst 1 000 färdigställda småhus per år.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Göteborgs Stad är en växande stad. Under förra mandatperioden färdigställdes fler bostäder än på många decennier. Kombinationen av hög inflyttning och ett lågt byggande har under tidigare år bidragit till ett underskott av bostäder. Detta underskott bör mötas, om efterfrågan tillåter, med ett fortsatt starkt bostadsbyggande som i större utsträckning tillmötesgår människors efterfrågan. Stadsbyggnadsnämnden ska planera för att möta efterfrågan på bostäder, arbetsplatser, förskolor, skolor, bostäder med särskild service, studentboenden, kulturbyggnader, idrottsanläggningar, grönområden och kommersiella verksamheter.

Småhus 2033

Småhus är en kategori av bostäder som Göteborg saknar mer än något annat. Under flera årtionden har det byggts många hyres- och bostadsrätter, exklusive studentbostäder, men alldeles för få hus. Det har gjort att barnfamiljer och efterfrågad arbetskraft tvingats flytta till kranskommunerna för att hitta prisvärda alternativ. Det ger i längden lägre skatteintäkter att satsa på vår gemensamma välfärd. När stora näringslivetableringar planeras blir behovet av fler småhus ännu viktigare. Staden ska lansera vision Småhus 2033 där berörda förvaltningar och bolag får i uppdrag att stärka organisationen så att 10 000 nya småhus möjliggörs till år 2033. Den stoppade fördjupade översiktsplanen för Kärra-Skogome som möjliggör fler småhus ska återstartas.

Ansvar för ekonomin i tuffa tider

Staden ska ha en god förmåga att leverera nytta ihop med ekonomisk tillväxt. Ekonomin i stadsutvecklingen bör hanteras redan i de fördjupade översiktsplanerna. Nämnden ansvarar för att detaljplaner som tas fram på kommunal mark ska vara ekonomiskt genomförbara. Realistiska redovisningar över exploateringsprojekts ekonomi ska finnas med i beslutsunderlagen från början i detaljplaneprocessen. Senast till granskning ska en genomförandestudie, som ger en ekonomisk uppskattning med precision,

ha genomförts. Projektets påverkan på helhetsekonomi för staden ska bedömas med uppskattningar av ökade skatteintäkter och driftskostnader för allmän platsmark och kommunal service. I stadsutvecklingsprojekt finns ofta betydande osäkerheter på grund av en föränderlig framtid. För att kunna hantera detta ska staden redovisa hur planer och beslut påverkas av olika framtidsscenarioer. Stadens stadsbyggnad bör i högre grad genomlysas av evidensbaserad stadsutveckling där tidigare praktisk erfarenhet, vetenskaplig evidens och inte minst medborgares lokalkännedom och önskemål får gemensamt genomslag.

Strategisk planering för hela Göteborg

Nämnden har det övergripande strategiska och taktiska ansvaret i den fysiska planeringen. Nämndens arbete med samordning av styrande dokument och riktlinjer ska ha målet att ge en effektiv styrning med ett fåtal tydliga styrdokument. Nämnden ska i styrningen med program och planer ta utgångspunkt i omgivande bebyggelse, stadens historia, de äldre stadsplaner som finns och inte minst, i relevanta fall, Göteborgs utvidgade innerstad och värdeskapande stadsutveckling. Göteborgs trafikstrategi behöver uppdateras för att bättre harmonisera med övrig stadsutveckling, med en realistisk syn på utvecklingen för alla trafikslag och samverka med Trafikverket.

Nämnden ska ta fram en ny utbyggnadsplanering utifrån den nya översiktsplanen. I utbyggnadsplaneringen bör hela Göteborg vara med. I de centrala och halvcentrala delarna kommer tyngdpunkterna naturligt ligga på flerbostadshus och fler stadsradhus – samt i perifera lägen på radhus och småhus. Översiktsplanens inriktning om en bebyggelsestruktur med utgångspunkt i den traditionella kvartersstadens och trädgårdsstadens struktur ger god stadsbyggnad oavsett var utbyggnaden sker. Trafikinfrastrukturens utveckling inklusive kollektivtrafiksystem behöver anpassas till stadsutvecklingen. I flera ytterområden, som till exempel Bergum-Gunnilse, Torslanda och på sikt Säve, behöver det skapas tydliga centrumbildningar för ett lokalt utbud av handel och tjänster. Planerna med att bygga om Avenyn ska fortsätta tillsammans med berörda fastighetsägare och göteborgarna.

Nämnden ska uppmuntra nyetablering och expansion av företag i staden. Fokus ska vara på näringslivet och rikta in sig på att skapa fler arbetstillfällen. En av åtgärderna ska vara att öka takten i antalet detaljplaner för ändamålet, vilket också innebär att identifiera nya områden för industri- och verksamhetslokaler. Arbetet ska ske i samarbete med exploateringsnämnden, stadsmiljönämnden och Business Region Göteborg.

Nämnden ska ta fram en skärgårdsplan utifrån förstudien som tagits fram. Planen ska inbegripa förslag för utökad kollektivtrafik i form av tätare turer och bättre pendlingsmöjligheter från skärgården in till centrala Göteborg, tvärförbindelser mellan öarna och förutsättningar för utökad samhällsservice samt göra det enklare för om- och nybyggnationer.

I Göteborg finns flera småhusområden som redan är bebyggda som har ett högt exploateringsstryck men där detaljplan saknas. Detta leder till en rättsosäkerhet för de boende då det är möjligt att söka bygglov för ökad exploatering utan att det provas i detaljplan enligt plan- och bygglagen. Nämnden behöver starta detaljplaner för områden som inte är detaljplane- lagda för att öka rättssäkerheten enligt plan- och bygglagen. Samtidigt finns andra områden där det kan vara lämpligt att upphäva gällande detaljplan för att möjliggöra förändrad användning och utveckling.

Nämnden ska även prioritera detaljplaner med studentbostäder och öka antalet detaljplaner med studentbostäder i startplanen för att bidra till Göteborgs attraktivitet som studentstad. Nämnden ska möjliggöra för 700 nya studentbostäder per år från och med år 2024.

Säve flygplats

Säve flygplats är en unik infrastrukturtillgång för Göteborg som idag används för samhällsviktiga uppdrag från många myndigheter. I avvaktan på hantering av frågan i försvarskommittén, i riksdagen och inom Försvarsmakten, behöver stadsbyggnadsnämnden vidta nödvändiga åtgärder för att landningsbanan i hela dess längd (cirka 2 000 meter) fortsatt ska kunna användas för samhällsviktiga civila och militära funktioner, inklusive för frakt med stora transportplan.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att, tillsammans med berörda nämnder, planera för 10 000 småhus till år 2033.

Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att uppdatera nuvarande beslutsprocesser i enlighet med förslaget under Ansvar för ekonomin i tuffa tider i liggande budgetunderlag.

Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att, i samverkan med exploateringsnämnden, möjliggöra för 700 nya studentbostäder per år från och med år 2024.

Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att, i samverkan med stadsmiljönämnden, ta fram en skärgårdsplan.

Stadsfastighetsnämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Säkerställa god fastighetsförvaltning.
- Lokalutnyttjandet ska vara effektivt och de lokaler som inte används eller är av strategisk vikt för staden ska avyttras.
- Effektiv lokalhantering för att minska verksamheternas lokalkostnader.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Efterfrågan på verksamhetslokaler ökar i takt med att staden växer. Detta ställer krav på smarta lokaler som är ändamålsenliga och förverkligar de behov som efterfrågas. Nämnden ansvarar för stadens hyresmodell och hyressättning av lokaler i nämndens bestånd. Ansvar syftar till att ge bättre förutsättningar för god ekonomisk styrning gällande balans mellan intäkter och kostnader för nämnden samt styrning över användandet av beståndet. Nämnden är också en viktig part i den nya skeendebaserade arbetsprocessen. Det är viktigt att kommunikation och samverkan mellan nämnden och övriga nämnder inom stadsutvecklingsroteln utvecklas och effektiviseras framåt.

De stora volymerna av lokaler som nämnden ansvarar för är de inom verksamheter som förskola, grundskola och äldreomsorg, funktionshinderområdet och individ- och familjeomsorg. Lokalnämnden har tidigare haft uppdrag att fortsätta skapa goda förutsättningar för en effektiv lokalprocess med mål att skapa en tydligare roll och påverkansmöjlighet för verksamhetsnämndernas roll i utvecklingen. Detta arbete måste fortsätta och fördjupas med bättre dialog och kommunikation förvaltningar emellan. Nämnden ska tillsammans med andra berörda nämnder således fortsätta identifiera behov, potentiell utveckling och bidra till en kostnads-effektiv verksamhet genom en förbättrad planering.

Effektivare lokalhantering

Det samlade fastighetsbeståndet behöver genomlysas med mål om samordnad styrning för att säkerställa de lokaler/fastigheter som behövs för det kommunala uppdraget eller som är av kulturhistoriskt värde. Förvaltningens höga kostnadsläge, inflation och ökade räntor kan ge kraftigt ökade lokalkostnader. Ökade lokalkostnader leder till att en allt större del av nämndernas kommunbidrag används för att finansiera användandet av lokaler. Nämnden behöver fortsatt arbeta med att utreda rotorsaker till det höga kostnadsläget och arbeta, gemensamt med berörda nämnder, för att minska lokalkostnaderna.

Stadsfastighetsnämnden får även i uppdrag att pröva om tillfälligt kontrakt kan upprättas för exempelvis studentboenden vid varje tillfälle då tomställda lokaler uppstår i övriga nämnders bestånd; med målsättningen att inga andra nämnder ska stå med kostnader för lokaler som inte används.

Under alldeles för lång tid har stadens förskolor, skolor och vård- och omsorgsboenden inte underhållits och det finns därför i dag ett stort renoveringsbehov och underhållsskuld. Detta är en utmaning som behöver adresseras under kommande mandatperioder. Det är viktigt att staden hittar vägar för att bygga och tillhandahålla flexibla lokaler där det finns behov av det. Nämnden ska även säkerställa att tillräckligt många lokaler som uppfyller säkerhetskraven finns tillgängliga för övernattning vid idrottscuper och ungdomsevenemang.

En långsiktig part med miljöfokus

Nämnden är stor byggnadsentreprenör och bör därför vara en framträdande aktör i stadens miljö- och klimatarbete samtidigt som man har en god kostnadskontroll. Förvaltningen ska aktivt bidra i arbetet att säkerställa giffria miljöer. I framtida byggprojekt ska nämnden söka den process som gör minst avtryck på miljön och samtidigt är mest kostnadseffektiv. Av detta följer att de lokaler som nämnden ansvarar för, om möjligt, ska ha hög miljöstandard.

I en stad där det finns stora behov av ytterligare verksamhetslokaler krävs långsiktighet. Staden ska i största möjliga mån bygga lokaler som håller över tid för att möta både efterfrågan och hushålla med våra gemensamma resurser. Det görs delvis genom att fortlöpande utveckla energisparåtgärder, minska behovet av reparationer och värna resurserna för planerat underhåll.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Stadsfastighetsnämnden får i uppdrag att, tillsammans med berörda nämnder, fortsätta med arbetet att minska lokalkostnaderna genom mer skyndsamma avyttringar av icke-strategiska lokaler, det långsiktiga strategiska underhållsarbetet och omställningar av boendeformer.

Stadsfastighetsnämnden får i uppdrag att pröva om tillfälligt kontrakt kan upprättas för exempelvis studentboenden vid varje tillfälle då tomställda lokaler uppstår i övriga nämnders bestånd.

Stadsfastighetsnämnden får i uppdrag att fortsätta arbeta med att hitta åtgärder för att sänka kostnader och mildra effekterna av högre energi-, ränte-, investerings- och driftskostnader kommande år.

Stadsmiljönämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Skapa tillgängliga, attraktiva och levande stadsmiljöer och naturområden.
- Möjliggöra ett mer hållbart resande och med god framkomlighet där alla fordon är ett naturligt inslag i stadsmiljön.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Närheten till havet, grönområden och vackra stadsmiljöer är kvaliteter som gör Göteborg attraktivt. Genom en ökad tillgänglighet skapar vi en stad där fler känner sig hemma. När staden växer nyttjar fler människor, med olika transportslag, våra gemensamma ytor och stadsmiljönämnden behöver arbeta systematiskt för att framkomligheten ska vara god och enkel för alla.

Nämnden behöver säkerställa att investeringsprojekten följs upp genom att följa kostnadsutvecklingen, utveckla den ekonomiska uppföljningen och säkerställa att underlag inför beslut är tillfredställande. Nämnden behöver tillsammans med övriga nya nämnder inom stadsutveckling fortsätta arbetet med utvecklingen av effektiva arbetssätt och att skapa en lösningsorienterad samarbetskultur inom och mellan de nya nämnderna.

Göteborg – en plats för alla

Samtliga trafikslag ska omhändertas i stadsrummet med målsättningen att ha en god tillgänglighet oavsett färdmedel. Staden står inför stora utmaningar då fler ska få plats i trafiksystemet och röra sig på samma yta. Transportsektorn håller på att ställa om och där är elektrifieringen central. Nämnden ska samordna och driva på utvecklingen av hållbara resor och transporter i staden. Fokus ska ligga på innovation, framkomlighet och minskade utsläpp.

Staden behöver möjliggöra förutsättningar som främjar handeln i hela staden. För att förbättra förutsättningarna för näringslivets tillväxt behöver staden samverka mer med näringslivet. En viktig del av detta är att staden har enkla kontaktingångar, bra service och god tillgång till stadsrummet.

En ren och trygg stad

Stadsmiljönämnden ska bistå i det trygghetsskapande arbetet genom att verka för att stadens offentliga miljöer hålls fria från skräp och klotter. Nedskräpning och klotter medför betydande kostnader för skattebetalarna och det behövs ett långsiktigt arbete för att utöka och förenkla skräp-

insamlingen. Lokala näringsidkare och fastighetsägare bär ett ansvar för att hålla områden kring sin verksamhet rena, trygga och attraktiva.

Stadsmiljönämnden ska inventera stadens soptunnor i förhållande till flödet av människor samt tillsammans med fastighetsägare och civilsamhälle arbeta för stad fri från tobaksrester. Nedskräpning och bristande hantering av hushållssopor är framför allt ett problem i stadens utsatta områden och här krävs det samverkan och gemensamma insatser med fastighetsägarna.

Antalet inkommande klagomål på utebliven skötsel är alltför högt. Nämnden måste skapa ett bättre uppföljningssystem med återkoppling till utföraren. Arbetet med digital teknikövervakning för effektivisering av skötsel, soptömning och bevattning behöver fortsätta. Målet är att klotter, på stadens egendom, ska saneras inom 24 timmar från det att synpunkt inkommit.

Trasig belysning i områden som upplevs otrygga är viktigt att åtgärda för att stadsmiljön ständigt ska kännas trygg och säker. Andra viktiga insatser är att se över hur tryggheten kan öka i och kring gångtunnlar och stråk samt identifiera åtgärder som kan införas, exempelvis utökad kamera-bevakning, tydlig skyltning och fler upplysta områden. Nämnden behöver också fortsätta arbetet med att minska otryggheten, stöket och bullret från stora samlingar av människor och bilar på exempelvis Götaplatsen, Stampen, Järntorget, Röda sten och vid Masthuggskyrkan.

2018 antogs en utvecklingsplan för Slottsskogen. I denna påtalades behovet att ta fram ett belysningsprogram för parken. Med god ljussättning går det att ta vara på parkens identitet, skapa atmosfär och göra det lättare att orientera sig. Och än viktigare – god belysning ökar tryggheten och minskar antalet brott.

Nämnden ska, i samverkan med lokala intressenter, identifiera lämplig mark som kan användas till blomsteräng eller hundrastgårdar.

Dygnet runt-staden

Under senaste åren har allt fler platser för foodtrucks och mobil streetfood öppnat. Möjligheten till uteserveringar, foodtrucks och mobil streetfood ska finnas året runt. Regelverken och den byråkratiska bördan för näringsidkarna måste minska.

Byte mellan olika trafikslag måste underlättas, exempelvis genom fler och utbyggda pendelparkeringar och en ordnad hantering av mikromobilitet, till exempel elsparkcyklar. Utbyggnaden av pendelparkeringarna ligger efter de beslutade regionala trafikplanerna och behöver accelereras. Stadsmiljönämnden har ett särskilt ansvar att bevaka södra skärgårdens behov av utvecklad kollektivtrafik med snabbare resor och utökad turtäthet. Nämnden ska bistå stadsbyggnadsnämnden i arbetet med att ta fram en skärgårdsplan.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Stadsmiljönämnden får i uppdrag att, i samverkan med berörda nämnder, utreda hur staden skulle kunna göra fler tilläggsköp för fler turer i skärgården. Ekonomiska kalkyler ska ingå i uppdraget.

Stadsmiljönämnden får i uppdrag att genomlysna hela sin verksamhet för att komma till rätta med underhållsskulden.

Stadsmiljönämnden får i uppdrag att arbeta fram och genomföra ett belyningsprogram för Slottsskogen.

Utbildningsnämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- I Göteborg ges alla likvärdiga förutsättningar att skapa sin framtid genom utbildningsvägar till fortsatta studier eller arbete.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Utbildningsnämndens huvuduppgift är kunskapsuppdraget. För att öka likvärdigheten och förbättra kvaliteten i undervisningen behöver resurser till gymnasieskolan och den anpassade gymnasieskolan stärkas. Det kompensatoriska uppdraget ska fortsatt vara i fokus. Göteborgs kommunala gymnasieskolor ska erbjuda en gymnasieutbildning av hög kvalitet, oavsett om den ger behörighet till högre studier, en yrkesexamen eller både och. Samtidigt ska Göteborgs Stad bejaka och ha en positiv attityd till de många fristående seriösa gymnasieaktörer som antingen redan finns i Göteborg eller avser att etablera sig här. Alla, oavsett val av skola och inriktning, ska mötas av höga förväntningar, tydliga kunskapskrav och stimuleras att nå längre i sin utbildning.

Utbildningsnämndens fokus ska ligga på de nationella målen, att öka måluppfyllelsen, säkerställa betyg och bedömning samt skapa trygghet, studiero och en ökad närvaro i klassrummet. Genom en tydlig styrning och ledning, ökad likvärdighet och att undervisningen fortsätter att utvecklas förbättras kunskapsresultaten. För detta krävs kunniga och erfarna lärare. Kollegialt lärande och språkutvecklande arbetssätt är viktiga verktyg.

De högskoleförberedande programmen ska hålla en hög nivå och utgöra en god grund för fortsatta studier. Samarbete med universitet, näringsliv, kulturinstitutioner och andra bidrar till att utveckla utbildningarna. Stadens spetsutbildningar fyller en viktig funktion och bör bli fler. De yrkesförberedande programmen ska ha hög kvalitet och relevans för arbetsmarknaden och ska utformas och utvecklas i nära samverkan med branscherna. Nämnden ska tillsammans med berörda nämnder och andra aktörer genomföra insatser för att öka intresset för yrkesprogrammen. Det är insatser som behöver påbörjas i grundskolan.

Gymnasievalet är ett av de viktigaste valen en ung människa gör i sitt liv. Valet ska grunda sig på korrekt information där alla gymnasieskolor som riktar sig till våra elever i årskurs 9 ska tillhandahålla relevant och transparent data för att möjliggöra ett seriöst och välgrundat beslut.

En likvärdig utbildning

Alla elever har rätt till en utbildning av hög kvalitet. Skolan har ett viktigt uppdrag att kompensera för olikheter i elevers bakgrund och förutsättningar. Det krävs insatser mot elevgrupper som på grund av sämre förutsättningar inte lyckas med sina studier och riskerar att hoppa av.

Varje skolenhet ska bedriva ett systematiskt arbete kring undervisningens innehåll, analyser av bedömningsprocesser och upprättade betyg. Analys ska särskilt göras av korrelation mellan betyg på nationella prov och kursbetyg. Ett särskilt fokus ska läggas på att stärka och utveckla matematikundervisningen. Ett steg är att inrätta ett diagnostiskt prov för alla elever i årskurs I i matematik.

Trygghetsarbetet behöver stärkas. Det ska ske i ett nära samarbete med polis, socialtjänst och civilsamhället. Utifrån lokala förutsättningar ska insatser vidtas för att öka tryggheten, utveckla värdegrundsarbetet, mota grovt språkbruk och bekämpa hedersrelaterade frågor. Detta arbete förutsätter hög delaktighet och medverkan från elever, men även vårdnadshavare.

Insatser för gymnasieelever i behov av stöd

Det finns grupper av elever som har omfattande behov av särskilt stöd inom ramen för den ordinarie undervisningen. Andelen elever med neuropsykiatriska diagnoser ökar vilket ställer krav på lärmiljöer, anpassad undervisning och specialpedagogiskt stöd. Det finns en stark koppling mellan skolprestationer och psykisk hälsa. Det tvärprofessionella elevhälsoarbetet behöver få ökat fokus för att stärka elevernas lärande. Elevhälsan ska främst arbeta hälsofrämjande och förebyggande.

En anpassad gymnasieskola med kvalitet

Den anpassade gymnasieskolan består av yrkesinriktade nationella program och individuella program. Målet med utbildningen är att varje elev efter förmåga får möjlighet till ett så självständigt liv som möjligt och ges rätt förutsättningar till självförsörjning. Arbetet med att säkerställa elevernas utbildningsvägar och kontakt med arbetslivet genom arbetsförlagt lärande ska fortsätta. Framåt krävs en resursförstärkning för att både möta det ökade omsorgsbehovet hos eleverna samt volymökningen. Snittkostnaden per läsår för en elev är mer än fyra gånger högre än snittkostnaden för en elev i gymnasieskolan. Samtidigt tilldelas elever i gymnasieskolan och den anpassade gymnasieskolan ersättning utifrån en lika stor schablon. Det är inte rimligt. Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med utbildningsnämnden göra en översyn av nuvarande ersättningssystem.

En attraktiv arbetsgivare

För att ge lärarna förutsättningar att fokusera på sitt kärnuppdrag, nämligen undervisningen, bör innehållet i mentorskapet ses över. Alla uppgifter som inte är undervisningsnära ska prövas om de kan lyftas bort från läraren. För att fortsatt vara en attraktiv arbetsgivare krävs en god löneutveckling, rimliga tjänster och en bra arbetsmiljö. Det är viktigt att möjliggöra för fler lärare att kombinera en lärartjänst med forskarutbildning i pedagogik och ämnesdidaktik. Det nära samarbetet med lärarutbildningen behöver fortsätta.

Kommungemensamma tjänster

Elevers rätt till modersmålsundervisning och studiehandledning är viktig och stödjer inläringen av det svenska språket. Språkcentrum ska erbjuda tjänster av hög kvalitet. Det är viktigt att alla elever har tillgång till studie- och yrkesvägledningssamtal inför sina framtida val av studier och arbete. Här fyller Vägledningssentrum en viktig funktion.

Ungdomar under 20 år som av olika skäl varken studerar eller arbetar ska kontaktas och erbjudas stöd, vägledning samt individuella insatser inom ramen för det kommunala aktivitetsansvaret. Samverkan med socialnämnderna behöver stärkas.

För att alla barn och elever ska utvecklas så långt som möjligt behövs ett ständigt utvecklingsarbete och att det sker på vetenskaplig grund. För att möjliggöra det är det viktigt att värna den vetenskapliga arenan och underlätta för mer av praktisknära forskning som utgår från den enskilda skolans behov av kunskap. Här har Center för skolutveckling ett viktigt uppdrag.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Utbildningsnämnden får i uppdrag att, i samverkan med kommunstyrelsen, genomföra en översyn av ersättningssystemet kopplat till volymförändringar för den anpassade gymnasieskolan och elever över 18 år.

Utbildningsnämnden får i uppdrag att utvärdera och utreda formen för mentorskap.

Utbildningsnämnden får i uppdrag att tillsammans med Göteborgsregionen (GR) arbeta för en större transparens och öppenhet i gymnasievalet i syfte att motverka oseriösa aktörer.

Valnämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Planera och genomföra val och folkomröstningar.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Nämnden har ansvar för att planera, samordna och genomföra val och folkomröstningar i Göteborg. Valnämnden är Göteborgs lokala valmyndighet. Nämnden har alla uppgifter kopplade till organisering och genomförande av val i Göteborg. Under våren 2024 infaller valet till Europaparlamentet. Det innebär att valnämndens kansli ska hantera alla förberedelser inför valet 2024 samt en förnyad valdistriktsrevidering. Valnämnden ska även säkerställa god tillgänglighet i syfte att öka valdeltagandet samt stärka arbetet med en objektiv och rättssäker hantering av valsedlar i vallokaler.

Staden står därefter inför allmänna val 2026 till riksdag, kommun- och regionfullmäktige vilket gör att nämnden kommer att ha ett kontinuerligt lokalbehov för den operativa verksamheten. Det innebär att även 2025 får ägnas till förberedelser och med stor sannolikhet ytterligare en valdistriktsrevidering. Nämnden ska stärka sitt kansli med operativa funktioner och säkerställa att inga oegentligheter sker i samband med val.

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Äldreomsorgen i Göteborg ska kännetecknas av hög kvalitet, värdighet och valfrihet. Göteborgare ska kunna åldras i trygghet, med bibehållen integritet och självbestämmande.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Äldre människor ska bemötas som personer med individuella intressen och behov, inte som kollektiv. Därför är det viktigt att varje individ ges så stort inflytande som möjligt över den egna vardagen. Det gäller exempelvis valet av vård- och omsorgsboende och vem som ska utföra hemtjänsten.

För att kunna nå målen för verksamheten behöver äldreomsorgen ställa om för att möta den demografiska utvecklingen. Det krävs högre personalkontinuitet, högre nyttjande av välfärdsteknik och förebyggande åtgärder som gör att fler kan hålla sig friska och självständiga längre. Genom rätt implementerad välfärdsteknik kan äldre känna sig tryggare, få en bättre hälsa, leva mer självständigt och omsorgsbehovet skjutas framåt i tiden. Samtidigt får omsorgspersonalen mer tid till värdefullt omsorgsarbete i form av mänskliga möten och relationer. Kostnadsutvecklingen i nämnden har ökat under många år och ligger i nationella jämförelse på en hög nivå utan att det återspeglas i kvaliteten. Nämnden måste ha fokus på att kontrollera denna utveckling, utan att det går ut över det omsorgsnära arbetet. Åtgärder för att möta den demografiska utvecklingen och implementering av välfärdsteknik är delar i detta arbete.

Socialt utanförskap ökar ohälsan och snabbar på åldrandet. Därför behöver nämnden arbeta för att motverka ofrivillig ensamhet. Digital kompetens bland äldre kan bidra till att minska ofrivillig ensamhet och social isolering. Initiativ som främjar generationsmöten ska uppmuntras.

Regelbunden utevistelse, kulturupplevelser och god, näringsriktig mat är bra för hälsan och livskvaliteten. Nämnden ska ha fortsatt fokus på dessa frågor.

Anhörigomsorgen utgör ett stort bidrag till välfärden, som staden inte skulle klara sig utan. Arbetet med information, hjälp, stöd och avlastning till anhöriga måste hålla hög och jämn kvalitet. Det är viktigt att omsorgen har ett anhörigperspektiv och att de anhöriga involveras i planeringen av vården och omsorgen.

En god kommunikativ kompetens är centralt i yrkesutövningen för omsorgsnära yrken inom äldreomsorgen. Det är därför särskilt viktigt att nämnden fortsätter det påbörjade arbetet som initierades förra mandatperioden gällande språkbedömning vid rekrytering, årlig språkinventering bland befintliga medarbetare samt det utökade samarbetet med nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning gällande kompetensförsörjning i stort.

Nämnden ska fortsätta arbetet med de så kallade hälsosamtalen för äldre, genom vilka äldre personer erbjuds ett samtal för att diskutera den enskildes livssituation. Samtalen stärker möjligheterna att upptäcka medicinska behov i tid men har också ett förebyggande syfte där omsorgsbehov kan skjutas på framtiden och psykisk ohälsa motverkas.

Inom ramen för arbetet med *Göteborgs Stads handlingsplan för Äldersvänliga Göteborg 2021–2024* ska nämnden, i samverkan med civilsamhället, främja socialt inkluderande miljöer och verksamhet som främjar delaktighet, tar vara på äldres resurser och engagemang samt uppmuntrar äldre att delta i sociala nätverk.

Äldreomsorg med kompetent personal som väljer att jobba kvar

Ökad kvalitet och trygghet i äldreomsorgen skapas inte minst genom hög personalkontinuitet. För omsorgstagaren är detta ett av de viktigaste kvalitetsmåten. Ökad kontinuitet ger personalen större förståelse för omsorgstagarens behov, möjliggör personliga relationer och bidrar till trygghet i hemmiljön. En av de centrala delarna för att förbättra personalkontinuiteten i hemtjänsten är planeringen. För att på allvar förbättra situationen behöver medarbetarna i ett hemtjänstlag delas in i mindre grupper med ett rimligt antal omsorgstagare inom ett geografiskt område. Metoden har tillämpats i delar av staden och ska nu successivt implementeras i hela staden.

Grundbemanningen behöver vara tillräcklig för att kunna hålla andelen timvikarier på en låg nivå. Samtidigt kommer det alltid att finnas ett visst behov av timvikarier och semestervikarier. Särskilt studenter inom relevanta utbildningar, såsom vård- och omsorg och fysioterapi utgör i dessa fall en mycket värdefull resurs. Målsättningen ska därför vara att en så stor andel som möjligt av dessa timvikarier är studerande på vård- och omsorgsutbildningar. För att möjliggöra en upplevelse av god och trygg personalkontinuitet är det viktigt att arbetet med fast omsorgskontakt implementeras.

Kompetensförsörjningen är en av de svåraste utmaningarna inom den kommunala vården och omsorgen. Rätt bemanning skapar trygghet och kvalitet för den enskilde. Nämnden ska fortsätta att aktivt arbeta med att

attrahera, rekrytera, introducera, utveckla och behålla medarbetare med rätt kompetens.

För att möjliggöra för fler att arbeta inom äldreomsorgen behöver nämnden erbjuda trygga anställningsvillkor, heltid och tillsvidareanställning till personal som efterfrågar detta. Samtidigt behöver flexibiliteten med schemalagningen som verktyg öka, så att exempelvis studenter och personer med delvis annan sysselsättning ges möjlighet att arbeta inom äldreomsorgen.

Valfrihet och rätt boendeform i rätt tid i livet

Det behövs en mångfald av boenden för äldre, både på den ordinära bostadsmarknaden och bland anpassade boenden. Staden ska uppmuntra initiativ från fristående aktörer och uppfattas som en trygg och långsiktig partner.

Kluster där äldreboende, olika former av trygghets- och seniorboende, samhällsservice och sociala mötesplatser samlokaliseras ska uppmuntras. På så vis förenklas vardagen för äldre, större omsorgsbehov kan förebyggas och ofrivillig ensamhet motverkas. Sådana kluster möjliggör också att personalresurser kan omfördelas på ett värdeskapande sätt – från restid till vård, omsorg och meningsfulla möten.

Den som beviljats vård- och omsorgsboende ska fritt ha möjlighet att välja ett ramupphandlat vård- och omsorgsboende, även när stadens egna boenden inte är fullbelagda. För att kunna säkerställa denna valfrihet och bättre möta omsorgstagarnas efterfrågan behöver nämnden intensifiera arbetet med att göra nödvändiga anpassningar av det egna beståndet för att inte stå med kostnader för tomma lägenheter.

I början av 2018 infördes lagen om valfrihetssystem (LOV) inom hemtjänsten i Göteborg. Reformen har gett ökad valfrihet och självbestämmande. Nämnden ska fortsatt värna denna valfrihet. En del i detta är att fortsätta utvärdera den befintliga LOV-modellens funktionalitet och effekter, för att möjliggöra ytterligare förbättringar som kan bidra till ökad kvalitet för stadens omsorgstagare.

Omställning till nära vård för patientens bästa

Omställningen till nära vård innebär att kommunen får ansvar för fler patienter med komplexa behov. Det föranleder förändrat arbetssätt och större krav på medicinsk kompetens. För att stärka förmågan att ta emot patienter som lämnar slutenvården kan inrättande av mottagarteam i hemmet vara en väg. Samverkan med primärvården ska stärkas.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden ska säkerställa att äldre fritt får välja vård- och omsorgsboende och hemtjänst av tillgängliga utförare i staden, oavsett regi.

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden ska säkerställa att det finns kompetens i det förebyggande arbetet mot psykisk ohälsa, depression och suicid bland äldre.

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden behöver arbeta med att skapa förutsättningar och incitament för personal som vill att kunna fortsätta arbeta några år efter pensionsålder.

Äldre- samt vård och omsorgsnämnden får i uppdrag att intensifiera implementeringen av välfärdsteknik.

Göteborgs Stadshus AB

Kommunfullmäktiges mål för bolaget

- Göteborgs Stadshus AB har en hållbar utdelning utan lånefinansiering.
- Göteborg Stadshus AB har avkastningskrav på underkoncerner som står i paritet med respektive branschnorm.

Kommunfullmäktiges inriktning för bolaget

Syftet med stadens ägande av bolag är att dessa, tillsammans med stadens övriga verksamheter, ska skapa nytta för staden, dess invånare samt medverka i utvecklingen av ett hållbart Göteborg. Göteborgs Stadshus AB ska utöva en aktiv ägarstyrning av bolagen i koncernen. Ägarstyrningen ska utgå från ett hela staden-perspektiv vilket innebär ansvar för samverkan och samordning på strategisk nivå.

Göteborgs Stadshus AB ska identifiera möjligheter till samordning och effektivisering av olika slag, samt, i samverkan med berörda styrelser, ta initiativ till förändringar av de direktunderställda bolagen.

Aktiv ägarstyrning

Göteborgs Stadshus AB behöver arbeta med en aktiv ägarstyrning för att säkerställa effektivitet i bolagskoncernen samt säkerställa att dotterbolagen följer de antagna ägardirektiven av kommunfullmäktige. Staden ska ha en effektiv och resultatinkriktad organisation. Det gäller även bolagskoncernen, som ständigt ska utvärdera sin verksamhet för att förbättra och utveckla sig mot framtidens utmaningar. En viktig del i ägarstyrningen är även att säkerställa att ägaren kan utföra sin uppsiktsplikt.

Stadshuskoncernen står inför omfattande investeringar kommande planperiod. Investeringarna är en viktig del i Göteborg som en växande storstad. Samtidigt leder investeringarna till att soliditeten och självfinansieringsgraden minskar vilket påverkar koncernens möjlighet att dela ut förväntad utdelning till ägaren.

För att genomföra planerade investeringar och samtidigt möta ägarens behov av utdelning ska bolagen prioritera bland sina investeringar. Enligt den uttagspraxis som använts de senaste åren är det främst Göteborg Energi AB, Göteborgs Hamn och Lokalklustret som finansierat utdelningen till ägaren. Göteborgs Stadshus AB ska se över nuvarande uttagspraxis i syfte att möjliggöra utdelning som inte är lånefinansierad.

Stadens bolag har sedan 2020 avkastningskrav som ska vara i paritet med branschnorm. Avkastningskraven som är inskrivna i ägardirektiven används som referensvärden och nivån på direktavkastningen till ägaren påverkas av de planerade investeringarna i bolagskoncernen. Kraven lägger grund för utvärdering av bolagens effektivitet mot konkurrenter. Det behöver ställas högre krav på moderbolaget att bedriva en mer aktiv ägarstyrning för att säkerställa att bolagen möter ägarens behov, både för att garantera långsiktig och hållbar avkastning från dotterbolagen och för att möjliggöra utdelning till ägaren. Utdelningen ska inte vara lånefinansierad.

Minskat antal kommunala bolag

I dag äger staden ett stort antal bolag i jämförelse med andra kommuner. Ägandet innebär i slutändan ett risktagande för göteborgarna och flyttar fokus från stadens välfärdsverksamheter. Verksamhet ska drivas i bolagsform endast om det medger klara fördelar gentemot andra förvaltningsstrukturer eller om verksamheten inte kan drivas av annan aktör på marknaden.

Staden behöver kontinuerligt se över ändamålen med bolagen för att säkerställa att osund konkurrens inte sker gentemot andra aktörer på marknaden. Utgångspunkten är att antalet bolag ska minska genom avveckling eller försäljning, i första hand gäller detta bolag som verkar på en konkurrensutsatt marknad.

I de fall där bolagen inte avvecklas, ska verksamheten inte utvidgas till att innefatta fler områden än vad det gör idag. Göteborgs Stadshus AB ska utreda och genomföra förberedelser för försäljningar eller avyttringar för beslut i kommunfullmäktige.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Göteborgs Stadshus AB får i uppdrag att fortsatt genomföra försäljning av hela, eller delar av mark- och fastighetsinnehav inom koncernen med beaktande av krav på utdelning och koncernbidrag.

Göteborgs Stadshus AB får i uppdrag att ta fram rutiner för åtgärder när avkastningsmål inte nås.

Göteborgs Stadshus AB får i uppdrag att se över uttagspraxis för att möjliggöra utdelning utan lånefinansiering.

Energi och transport

Kommunfullmäktiges mål för klustret

- Staden har en säkrad energiförsörjning för framtiden.
- Staden har en hållbar och robust hamn med stark kapacitet.

Kommunfullmäktiges inriktning för klustret

Göteborg Energi AB

För att klara av en ökad leverans av el och eleffekt krävs stora utbyggnader av överliggande nät som i normalfallet kräver tillstånd och byggnation med långa ledtider från start till klar anläggning. Göteborg behöver därför en utbyggnad av elnätet för att klara framtida utmaningar. En utbyggnad är också nödvändig för att klara av framtida industrietableringar, elektrifiering av industrin samt hamnens och sjöfartens elektrifiering.

För att Göteborg ska vara med i omställningen och redo för att nå uppsatta mål av regeringen och EU inom Fit for 55 kommer ny teknik för koldioxid-avskiljning, CCS (carbon capture and storage) ha en avgörande roll. Göteborg har goda förutsättningar för direkt CCS med flera stora punktutsläpp och en väl fungerande och utbyggd hamn som redan idag har en utbyggd logistikinfrastruktur till Nordsjön där det planeras att lagras infångad koldioxid. Göteborgs Stad har en aktiv roll i att utreda möjligheten till CCS i regionen och ska fortsätta med det, både för infångning och transport av det infångade koldioxiden. Nästa steg är att utreda var och om CCS-anläggningar kan installeras för att avfalls- och energisystemet i Göteborg ska minska sin klimatpåverkan så mycket som möjligt. Även hur sådana anläggningar kan finansieras behöver utredas.

I Göteborg ska det vara lätt att leva hållbart och staden måste ge förutsättningar för invånarna att delta i omställningen. Möjligheten att ladda en elbil när man bor i flerfamiljshus och inte har en egen laddplats måste implementeras. Den kapacitet som frigjorts i takt med energieffektivisering av gatubelysningens armaturer kan nu nyttjas för att ladda elbilar. En av fördelarna med tekniken är att befintliga elledningar kan användas. På så sätt undviks omfattande vägarbeten med att lägga ner nya stamledningar. Bolaget får därför i uppdrag att utreda vilka platser som är lämpliga för elbilsaddning eller på annat sätt öka tillgängligheten på offentliga laddplatser. Bolaget behöver göra de nödvändiga investeringarna för att ett minskat fossilberoende transportsystem ska bli verklighet i Göteborg.

Göteborgs Energi står inför stora investeringsbehov då 60–70 procent av produktionskapaciteten behöver ersättas inom de kommande 10–15 åren på grund av nådda livslängder. I och med dessa investeringar ska all energi och värmeproduktion bli fossilfri. Dessa investeringar är nödvändiga för att säkerställa hög leveranssäkerhet till göteborgarna.

Sedan Göteborgs Energi Din El AB bildades har det hänt mycket på den Svenska elmarknaden, konsumenterna har vant sig vid att välja elhandelsbolag och göra aktiva val. Det behöver utredas om Göteborgs Energi Din el AB uppfyller ett syfte som gynnar göteborgarna. Ägandet bidrar till att knyta upp kapital och utsätta göteborgarna för stora ekonomiska risker. Därför behöver Göteborgs Energi AB utreda konsekvenserna av en avyttring av Din El AB och hur en sådan kan genomföras.

Göteborgs Hamn AB

Hamnen har till uppgift att skapa förutsättningar för ett starkt, effektivt och hållbart skandinaviskt godsnav. Detta innebär att hamnen ansvarar för att förvalta och utveckla hamnens verksamheter, mark, fastigheter och vattenområden så att dessa används på ett optimalt sätt utifrån ett tillväxt- och lönsamhetsperspektiv.

Hamnen verkar på en internationellt konkurrensutsatt marknad. Den svenska industrin efterfrågar fler direktanlöp, destinationer och ökad frekvens för att få lönsamhet i sina svenska investeringar. Hamnens uppgift är att göra de nödvändiga investeringar som krävs för att bibehålla och vidareutveckla rollen som ett attraktivt godsnav och corehamn i den internationella konkurrensen.

Hamnens roll som ledande export- och importhamn ska stärkas. I nära samverkan med staden, regionala organ och statliga myndigheter ska bolaget verka för långsiktigt hållbara infrastruktur- och logistiklösningar samt transporter på järnväg och sjö i syfte att skapa förutsättningar för god tillgänglighet till hamnområdet. Ur ett långsiktigt perspektiv ska mark- och vattenområden för hamnverksamhetens eget behov förvaltas och utvecklas. Utvecklingen ska ske med långsiktighet och uthållighet i linje med den internationella utvecklingen av hamnverksamhet. System för att minska lokal miljöpåverkan från den tunga trafiken till och från hamnen ska utvecklas. Göteborgs Hamn och Rotterdams Hamn har under hösten 2022 skrivit under ett samförståndsavtal för förverkligandet av en grön korridor för hållbar långsiktig sjöfart mellan de två hamnarna. Avtalet kommer att stärka hamnarnas pågående samarbete kring koldioxidreduktion, digitalisering och avsevärt bidra till att nå målen i Parisavtalet.

Göteborgs Hamn är Skandinavien största och viktigaste hamn. Göteborgs Hamn är den enda svenska hamn som kan ta emot de största, oceangående containerfartygen. Med det nuvarande farledsdjupet begränsas hur mycket last som fartygen kan komma in med. Den planerade farledsfördjupningen i hamnen är helt nödvändig, både för att hantera den nuvarande trafiken och för att kunna ta emot nästa generations fartyg. Det stundande NATO-medlemskapet kommer att bidra till att Göteborg och Sverige blir bättre skyddat i händelse av kris eller krig.

Ett närmare samtal bör inledas där staten och staden samordnar kostnads-kalkyler för hamnens robusthet i händelse av kris och krig. Här kan staden genom Göteborgs Hamn ta initiativ och leda samtalet.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Göteborgs Energi AB får i uppdrag att, tillsammans med Renova AB och Göteborgs Hamn AB, utreda om och i så fall var CCS-anläggningar kan installeras och fortsätta arbetet med att omvandla till flytande koldioxid för vidare lagring.

Göteborgs Energi AB får i uppdrag att, tillsammans med Göteborgs Stads Parkering AB, utreda möjlig kapacitet och identifiera lämpliga platser för installation av elbilsaddning, såväl vid stadens parkeringsplatser som runt flerfamiljsbostäder.

Göteborgs Energi AB får i uppdrag att utreda konsekvenserna och hur en avyttring av Göteborgs Energi Din El AB kan genomföras.

Göteborgs Hamn AB får i uppdrag att samordna arbetet mellan stad och stat i fråga om hamnens robusthet och säkerhet i händelse av kris och krig.

Bostäder och lokaler

Kommunfullmäktiges mål för klustret

- Tryggheten ska öka i de utsatta områden där Göteborgs allmännytta är den största fastighetsägaren.
- Göteborgs allmännytta ska inte ha något eftersatt underhåll.
- Fastighetsförvaltningen ska effektiviseras.

Kommunfullmäktiges inriktning för klustret

En stor del av Förvaltnings AB Framtidens lägenheter finns i områden som idag är förknippade med segregation och utanförskap. Dominansen av hyresrätter har lett till att hushåll som etablerar sig på arbetsmarknaden, får bättre ekonomi och stabiliseras socialt inte kan hitta ägt boende i sitt område utan att tvingas flytta. Det har både lett till en social utarmning av stadsdelarna och en negativ ekonomisk utveckling för staden som helhet.

I de utsatta områdena är det viktigt att de hyresgäster som vill ombilda sina hyresrätter till bostadsrätter får möjligheten att så göra. Ombildningar skulle frigöra stora dolda värden som kan användas för till exempel underhåll, trygghetsskapande arbete och andra investeringar inom bolagssektorn. De boendes såväl ekonomiska som sociala situation skulle med det kunna förbättras avsevärt.

Framtiden-koncernens omfattande eftersatta underhåll och behov av energieffektiviseringar ska prioriteras framför investeringar i nyproduktion. Underhållet är i delar av beståndet så eftersatt att kostnaderna för akuta åtgärder har börjat skena. Framtiden-koncernens nyproduktion av ännu fler hyresrätter i utsatta områden bör upphöra helt eftersom behovet av nedskrivningar drabbar alla allmännyttans hyresgäster. Framtiden-koncernen bör identifiera möjliga byggrätter inom eget fastighetsinnehav för försäljning till privata aktörer.

Framtiden-koncernen behöver ta ett stort socialt ansvar i de områden där de verkar. Framtidens strategi för utveckling av Göteborgs särskilt utsatta områden är betydelsefullt i det fortsatta arbetet med att nå stadens ambition och mål att inte ha några särskilt utsatta områden. Framtiden-koncernens arbete mot olovlig andrahandsuthyrning (svartkontrakt) ska intensifieras i alla områden. Vid uppdagande av otillåten andrahandsuthyrning ska som regel hyreskontraktet frigöras och bli tillgängligt för andra bostadssökande.

Framtiden-koncernen ska beakta de positiva erfarenheterna kring arbetet med värdeskapande stadsutveckling i utvecklingen av sina områden.

Det finns ett stort behov av att komplettera dessa områden med småhus, radhus och ett mer finmaskigt och tryggt gatunät. Egnahemsbolaget ska främst bygga i de områden där andra aktörer tvekar och bolaget kan bidra till social stabilisering.

En mer ekonomiskt ansvarsfull och affärsmässig inriktning på underhåll, utbildningar, frigjorda värden och värdeskapande stadsutveckling ger möjlighet att dämpa hyreshöjningarna.

Staden behöver stärka sina insatser för att förebygga våld i nära relation. Förvaltnings AB Framtiden får därför i uppdrag att pröva hyreslagstiftningen gällande möjligheten att vråka våldsamma personer utifrån störningar i bostaden och därmed ge den våldsutsatta personen förtur till samma lägenhet eller möjlighet att få ett likvärdigt hyreskontrakt i allmännyttan. Att överföra kontraktet är ett erkännande av situationen och kan vara en del i att stärka den utsatta personen.

Higab AB

Higab AB ska tillgodose stadens egna behov av specialfastigheter samt strategiska fastigheter av betydelse för stadens utveckling där behovet inte alltid kan tillgodoses på den ordinarie fastighetsmarknaden. Bolaget har ett särskilt ansvar att vårda kulturhistoriskt värdefulla byggnader och ska även tillhandahålla lokaler till föreningslivet och kulturverksamheten. Bolagen inom klustret har en diversifierad verksamhet. Arbetet med att uppnå synergier mellan bolagen måste fortsätta. Detta ställer höga krav på att respektive bolag fokuserar på sitt grunduppdrag. Lika viktigt är att vara en konstruktiv och serviceinriktad hyresvärd.

Higab AB har ett omfattande fastighetsbestånd och förvaltar en total yta på av cirka 660 000 kvadratmeter, vilket gör bolaget till en av stadens större aktörer på området. Bolaget har även ett omfattande ägarskap av stora fastigheter och områden, varav endast några har utvecklats till sin fulla potential. Beståndet är genomgående mycket lågt värderat, till långt mindre än hälften av ett rimligt marknadsvärde. Det gör också att bolagets verkliga avkastning är låg. En extern värdering av bolaget och dess fastighetsinnehav ska genomföras, vilket sedan ska leda fram till en process där försäljningar av underutnyttjade och utvecklingsbara delar av bolagets bestånd genomförs. Ett uppdaterat beslutsunderlag (diarie-nummer 1079/20) för att avyttra icke-strategiska kommersiella fastigheter ska även tas fram och presenteras för kommunfullmäktige. Fastighetsutveckling, förvaltning och affärsmodeller bör utvecklas på olika sätt för de olika kategorierna. På sikt kan ökad avkastning nås genom affärsmässiga investeringar.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Förvaltnings AB Framtiden med dotterbolag får i uppdrag att fortsätta arbeta aktivt mot målet att få bort alla särskilt utsatta områden från polisens lista senast 2025.

Förvaltnings AB Framtiden med dotterbolag får i uppdrag att prioritera underhållet i det befintliga beståndet och samtidigt genomföra energi-effektiviseringar framför investeringar i nyproduktion.

Förvaltnings AB Framtiden med dotterbolag får i uppdrag att möjliggöra ombildningar från hyresrätter till bostadsrätt för de hyresgäster som så vill – och då särskilt i utsatta områden, riskområden och särskilt utsatta områden och områden som tidigare varit klassade som detta.

Higab AB får i uppdrag att genomföra en extern värdering av bolaget, vilket ska leda fram till en process där försäljningar av underutnyttjade och utvecklingsbara delar av bolagets bestånd genomförs.

Higab AB får i uppdrag att i samverkan med berörda nämnder och bolag avyttra fastigheter som inte är strategiskt viktiga för staden.

Näringsliv

Kommunfullmäktiges mål för bolaget

- Göteborgs Stad har ett attraktivt, innovativt och hållbart näringsliv i internationell toppklass.
- Göteborgs Stad ska ha det bästa företagsklimatet bland storstads-regionerna.
- Göteborgs Stad ska vara välkomnande för företagande och främja en miljö som gynnar tillväxt och utveckling.

Kommunfullmäktiges inriktning för bolaget

Ett diversifierat och hållbart näringsliv är en viktig del av Göteborgs identitet och framtid. Staden ska aktivt skapa goda förutsättningar så att företag av olika storlekar och inom olika branscher att utvecklas. Göteborg fortsätter att vara attraktivt för betydande strategiska investeringar och etableringar. Utöver att skapa nya jobb både direkt och indirekt, driver dessa etableringar också fram behovet av klimatomställning och utveckling. Trots att näringslivet generellt upplever en lågkonjunktur och omvärlden är osäker, vilket dämpar förväntningarna inför framtiden, är förutsättningarna för jobbtillväxt och sysselsättning positiva.

Genom de uppdrag som initierades mellan 2021 och 2022 har staden lyckats nå framgång och uppnå överenskommelser och samverkansinitiativ med näringslivet, som driver utvecklingen mot en grön omställning och möter samhällsutmaningarna. Exempel på detta inkluderar modellen för stora strategiska etableringar, plattformen för klimatneutralt byggande, projekt inom Gothenburg Green City Zone för utsläppsfria transporter, trygghetsarbete och satsningar inom Tech/Scaleup.

Kompetensbehov

Kunskapsintensiva tjänster utgör den största branschen i regionen och växer snabbast. Göteborg och Göteborgsregionen har en betydande andel av privata forsknings- och utvecklingsinvesteringar (FOU) och fortsätter att vara attraktiva för eftertraktad kompetens, vilken är viktig att behålla för att undvika att den branscher lämnar regionen. Kompetensbristen är fortsatt en utmaning och behovet av kompetens för att uppnå sysselsättningsmålen finns inom områden som IT, teknik och industri. Samtidigt är det många göteborgare som står utanför arbetsmarknaden och som är i behov av kompetensutveckling där bolaget har en viktig roll.

Etableringar skapar tillväxt

Stora etableringar bidrar inte bara till direkta jobb, utan även indirekt genom att skapa fler sysselsättningstillfällen för underleverantörer och en ökad efterfrågan inom handel och service. Spin off-effekterna leder till att än fler företag söker sig till Göteborgsregionen, inklusive underleverantörer och byggföretag. Alla etableringar bidrar till det övergripande målet om en stark tillväxtregion och lägger grunden för en stark välfärd. Bolaget har en viktig uppgift att fortsätta stödja och underlätta för näringslivet och företagandet.

Förutsättningar för näringslivet

Bolaget ska fortsätta sitt arbete med att stödja små och medelstora företag genom att samordna och genomföra insatser på kort och medellång sikt. Denna strategi syftar till att främja förnyelse och bibehålla eller stärka konkurrenskraften hos företagen.

Det är viktigt att attityden hos stadens politiker och tjänstemän gentemot företagande och innovationer är välkomnande och positiv. Ett starkt företagsklimat är avgörande för att upprätthålla en välfärd av hög kvalitet. Samverkansplattformar som Science Parks skapar förutsättningar för nytänkande och tillväxt. Dessa plattformar behöver fortsätta att utvecklas för att möjliggöra och främja företagande och innovation i regionen.

Med den pågående klimatomställningen kommer företag att behöva anpassa sina affärsmodeller för att vara mer hållbara. Det är viktigt att fortsätta med initiativ som underlättar denna omställning genom affärsutvecklande åtgärder, vilket kommer att göra små och medelstora företag mer konkurrenskraftiga och hjälpa dem att rekrytera rätt arbetskraft.

För att Göteborg ska kunna möta den globala konkurrensen behövs det goda förutsättningar för nya företag att starta och växa. Bolaget ska vara med och stödja utvecklingen för en växande teknikindustri, särskilt med tanke på att fordonssektorn alltmer fokuserar på mjukvaruutveckling och hållbarhetsfrågor. Det finns stor utvecklingspotential inom medicinteknik och Life Science, tack vare forskningen som bedrivs vid Sahlgrenska Academy, Lindholmen- och Sahlgrenska Science Parks.

Tillväxten av små och nya företag är en viktig källa till jobbtillväxt inom samhällsekonomin. Det behövs ökat entreprenörskap och fler livskraftiga företag, och det är känt att långsiktiga insatser och rådgivning har en positiv effekt på företagets tillväxt i form av mervärde och sysselsättning.

Inom ramen för Gothenburg Green City Zone fortsätter staden att samverka med näringslivet och akademien för att lösa problemet med fossilfria transportsystem i städer. De initiativ som genomförs i bred samverkan

driver både utvecklingen framåt och möjliggör lösningar på samhällsutmaningar. För att uppnå dessa mål behövs storskaliga logistiksamarbeten för att minska antalet fordon på vägarna, smart kollektivtrafik, ökad användning av innovationer och mikromobilitet samt elektrifiering av återstående transportmedel.

För att den göteborgska industrin ska vara konkurrenskraftig på den globala marknaden och klara av klimatomställningen är tillgång till tillförlitlig el avgörande. För att möta framtida etableringar och elektrifiering av stadens verksamheter krävs en nästan fördubbling av elförsörjningskapaciteten in till Göteborg från det överliggande elnätet. Bolaget har tidigare fått i uppdrag att tillsammans med Göteborg Energi arbeta för att ha dialog med staten om att öka elförsörjningskapaciteten i Göteborg.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Business Region Göteborg får i uppdrag att intensifiera sitt arbete med att främja och samordna nya internationella och nationella etableringar i syfte att skapa tillväxt och sysselsättning.

Business Region Göteborg får i uppdrag att främja insatser för små- och medelstora företag på medellång sikt. Fokus ska ligga på innovation, marknadsutveckling, förändrade affärsmodeller, digitalisering och hållbarhet. Särskild uppmärksamhet ska riktas mot att förbättra företagsklimatet för nystartade företag.

Turism, kultur och evenemang

Kommunfullmäktiges mål för klustret

- Befästa Göteborg som ett attraktivt och konkurrenskraftigt destinationsmål året runt.

Kommunfullmäktiges inriktning för klustret

Göteborg & Co ska med Göteborg Stads destinationsutvecklingsprogram som fond stärka och utveckla besöksnäringen och turismen i Göteborg och Göteborgsregionen. Målsättningen är att destinationen Göteborg ska vara en välkomnande och öppen stad där varje människa ska känna sig trygg och respekterad. Det förutsätter bland annat en levande, tillgänglig och attraktiv stadskärna, men även ett varierat utbud aktiviteter och besöksmål i hela staden som möter människors olika behov och intressen året runt. Klustret ska därför fortsätta arbeta för att öka utbudet av upplevelser och reseanledningar under andra tider på året än sommarmånaderna.

Göteborg har flera år i rad utsetts till världens mest hållbara destination enligt internationell ranking. Motiveringen till Göteborg som hållbar destination lyfter fram många exempel på hur staden jobbar för hållbar miljö och social hållbarhet. En aspekt som dock sällan, eller aldrig, lyfts fram är stadens arbete mot människohandel och prostitution. Göteborg har, i och med statusen som hållbar destination, potential att vara en världsledande förebild för att i alla led förebygga och förhindra sexuell exploatering. Ett första steg är att ge Göteborg & Co i uppdrag att återkomma med förslag på hur Göteborgs stads program för destinationsutveckling kan kompletteras för att tydliggöra ambitionen om att vara en hållbar destination fri från prostitution och människohandel.

Göteborgsregionen är en av Europas mest snabbväxande regioner vars utvecklingsfas genererar stora investeringar i form av forskning, utveckling och nya företagsetableringar. Besöksnäringen har ett viktigt uppdrag att integrera i denna utveckling där konferenser och evenemang kan nyttjas för ytterligare driva på denna utveckling. Det kräver bland annat en god samverkan mellan det offentliga, det privata näringslivet, ideella organisationer och akademin. Samverkan i Näringslivsgruppen är en viktig del i detta arbete. Göteborg & Co får därför i uppdrag att stärka och bredda denna samverkan.

Staden har en lång tradition av att arrangera evenemang av olika slag. Det internationella och nationella årligen återkommande kultur- och idrottsevenemangen är en central del i Göteborgs attraktivitet och utgör en delmotor för destinationens besöksnäring. Klustret har ett särskilt uppdrag att vårda och utveckla och vårda Göteborgs återkommande evenemang. Det innefattar bland annat stöd och hjälp inom det egna kompetensområdet, men även förmedla kontakter och vägar in till staden i övrigt.

Liseberg larmade tidigt vid starten av förra säsongen om en kraftig ökning av brott mot parkens ordningsregler. För att kunna leverera en trygg och trivsam vistelse i parken ska bolaget se över nuvarande ordningsregler för att se om dessa behöver skärpas och därutöver fortsätta arbetet med fler civila ordningsvakter.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Göteborg & Co AB får i uppdrag att stärka och bredda arbetet med Näringslivsgruppen.

Liseberg AB får i uppdrag att se över nuvarande ordningsregler och anställa fler civila ordningsvakter.

Göteborg & Co AB får i uppdrag att återkomma med förslag på hur Göteborgs stads program för destinationsutveckling 2022–2030 kan kompletteras för att tydliggöra ambitionen om att vara en hållbar destination fri från prostitution och människohandel.

Ekonomi

Budget 2024–2026 följer stadens riktlinjer för god ekonomisk hushållning och de finansiella målen. Den kommunala skattesatsen för 2024 lämnas oförändrad och fastställs till 21,12 kr. Budgeten utgår därmed ifrån en kvarstående skattesats och säkerställer att över tid kunna anpassa stadens verksamhet till en hållbar nivå. De goda års resultat under föregående mandatperiod ska kunna användas under sämre tider.

God ekonomisk hushållning

Göteborgs Stad har stärkt sin soliditet de senaste åren vilket har varit ett krav för att kunna säkerställa ett finansiellt handlingsutrymme. Det har främst skett genom positiva årliga resultat. Höga investeringsvolymerna har satt fokus på stadens finansieringsstrategi och krav på lånetak för respektive bolag. Därmed stärks generationsperspektivet i god ekonomisk hushållning där målsättningen är att reinvesteringar ska självfinansieras till 100 procent via ökad effektivitet eller nödvändiga försäljningar.

Resultatnivå och resultatutjämningsreserv

Resultatnivån för år 2024 är satt till 129 miljoner kronor. Där ingår även krav på utdelning av Stadshus AB till 470 miljoner kronor, vilket är ett krav av ägaren på avkastning från bolagskoncernen. Kvarstår gör kravet att utdelningen inte får vara lånefinansierad utan ett resultat av effektiv förvaltning av skattebetalarnas medel. Avyttringar under föregående mandatperiod möjliggör en högre utdelning på kort sikt. Under kommande år ska Stadshus AB fortsätta genomföra försäljningar av bolag och mark- och fastighetsinnehav som är icke strategiska för staden.

Göteborgs Stad har en resultatjämningsreserv (RUR) som uppgår till över 5 miljarder. Syftet med resultatutjämningsreserven är att ge en möjlighet för kommuner att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Enligt den senaste prognosen för augusti från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) är det möjligt att ianspråka medel från resultatutjämningsreserven för 2024 men ett ianspråktagande är inte möjligt 2025 och 2026.

Investeringar

Göteborg är motorn i en storstadsregion. Det ställer höga krav på långsiktighet vad gäller stadens stadsplanering för både företagande och boende. Fortsatt fokus på ny- och ombyggnation av bostäder, verksamhetslokaler för kommunal service, och infrastrukturinvesteringar för hållbara transporter och ökad mobilitet krävs. Göteborgs Stad har under decennier haft alltför låg investeringstakt. Göteborgs Stad har ett ledningsansvar för hela regionen i dessa frågor och därmed är stadens investeringsplanering av stor betydelse för många aktörer även utanför den kommunala sfären. Göteborgs Stad behöver styra upp investeringsplaneringen hårdare så att staden taktar tillväxt med hållbar finansiering över tid.

Målvärden enligt budgetförslag för god ekonomisk hushållning

Finansiella inriktningar god ekonomisk hushållning	Målvärde 2024	Målvärde 2025	Målvärde 2026
Resultatets andel av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	0,3 %	2,3 %	4,3 %
Egenfinansieringsgraden av investeringar	57 %	67 %	90 %
Exploateringsverksamheten ska över en rullande tioårsperiod vara i balans	117 %	131 %	128 %
Soliditeten för kommunkoncernen bör uppgå till 15 procent inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsåtagandet	15 %	15 %	15 %

Budgetförslagets utfall på de långsiktiga inriktningarna för god ekonomisk hushållning

Finansiella inriktningar god ekonomisk hushållning	Målvärde 2024	Målvärde 2025	Målvärde 2026
Resultat bör över en rullande tioårsperiod uppgå till minst 2 procent av kommunens skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	4,5 %	4,4 %	4,5 %
Egenfinansieringsgraden av investeringar bör över en rullande tioårsperiod uppgå till minst 50 procent	101 %	97 %	96 %
Exploateringsverksamheten ska över en rullande tioårsperiod vara i balans	117 %	131 %	128 %
Soliditeten för kommunkoncernen bör uppgå till 15 procent inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsåtagandet	15 %	15 %	15 %

Ekonomisk sammanställning 2024–2026

Resultaträkning	2024	2025	2026
Verksamhetens intäkter exklusive realisationsvinster	10 732 880	10 966 600	11 210 600
Realisationsvinster	700 000	700 000	700 000
Verksamhetens kostnader	-50 201 380	-50 729 000	-51 601 200
Avskrivningar	-2 500 000	-2 700 000	-2 900 000
Verksamhetens nettokostnader	-41 268 500	-41 762 400	-42 590 600
Skatteintäkter	36 365 000	38 503 000	40 607 000
Generella statsbidrag och utjämning	4 792 500	4 343 400	4 073 600
Finansiellt netto exklusive utdelning	-230 000	-262 000	-332 000
Utdelning	470 000	150 000	150 000
Årets resultat	129 000	972 000	1 908 000

Balanskravsutredning	2024	2025	2026
Årets resultat (ovan)	129 000	972 000	1 908 000
Avgår samtliga realisationsvinster	-700 000	-700 000	-700 000
Årets balanskravsresultat före ianspråktagande/avsättning till resultatutjämningsreserv	-571 000	272 000	1 208 000
Medel till resultatutjämningsreserv			
Medel från resultatutjämningsreserv	571 000		
Årets balanskravsresultat	0	272 000	1 208 000

Resultatutjämningsreserv	2024	2025	2026
Ingående balans	5 613 000	5 042 000	5 042 000
Medel till RUR	0	0	0
Medel från RUR	-571 000	0	0
Utgående balans	5 042 000	5 042 000	5 042 000

Balansräkning	2024	2025	2026
Anläggningstillgångar	109 335 171	119 136 371	129 798 100
varav materiella	53 407 171	56 716 371	59 637 100
varav finansiella	55 928 000	62 420 000	70 161 000
Omsättningstillgångar	12 500 000	12 500 000	12 500 000
Summa tillgångar	121 835 171	131 636 371	142 298 100
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital	36 129 000	37 101 000	39 008 999
varav årets resultat	129 000	972 000	1 908 000
varav resultatutjämningsreserv	5 042 000	5 042 000	5 042 000
Avsättningar	6 000 000	6 500 000	7 000 000
Långfristiga skulder	56 706 171	64 035 371	71 289 100
Kortfristiga skulder	23 000 000	24 000 000	25 000 000
Summa skulder	79 706 171	88 035 371	96 289 100
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	121 835 171	131 636 371	142 298 100

Kassaflödesanalys	2024	2025	2026
Löpande verksamhet			
Årets resultat	129 000	972 000	1 908 000
Ej likviditetspåverkande poster	2 550 000	2 750 000	2 950 000
Kassaflöde löpande verksamhet	2 679 000	3 722 000	4 858 000
Investering			
Investeringar (netto)	-4 700 565	-5 559 200	-5 370 729
Förändring likvida medel investering	-4 700 565	-5 559 200	-5 370 729
Finansiering			
Nyupplåning	7 794 565	8 329 200	8 253 729
Ökning/minskning långfristiga fordringar	-5 773 000	-6 492 000	-7 741 000
Delsumma finansiering	2 021 565	1 837 200	512 729
Årets kassaflöde	0	0	0

Kommuncentrala poster

Kommuncentrala intäkter		2024
Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning		
Kommunalskatt 21:12		36 365 000
Summa Skatteintäkter		36 365 000
Kommunalekonomisk utjämning med mera		
Inkomstutjämning		3 164 000
Kostnadsutjämning		-1 435 000
Regleringsbidrag/avgift		1 728 500
LSS-utjämning		368 000
Fastighetsavgift		967 000
Summa kommunalekonomisk utjämning med mera		4 792 500
Summa Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning		41 157 500
Övriga kommuncentrala intäkter		
Statsbidrag maxtaxa		112 000
Finansiering VGR Stadsteatern		61 180
Inkontinenshjälpmedel		12 500
Tomträttsintäkter		453 200
Scablonmedel flyktingmottagning		94 000
Summa övriga kommuncentrala intäkter		732 880
Reavinster (medräknas ej i balanskravsresultatet)		
Reavinster exploateringsverksamhet		600 000
Reavinster vid försäljning av anläggningstillgångar		100 000
Summa reavinster		700 000

Kommuncentrala kostnader		2024
Beredskap för särskilda ändamål		
Beredskap för välfärdens kärna		320 000
Kommuncentral riskpost investeringsrelaterade driftskostnader		30 000
Budgeterade kostnader för särskilda ändamål		
Revisorskollegiet (obs! budgetberedning görs av KF presidie)		41 516
Indexering infrastrukturella avsättningar		6 300
Bidrag politiska partier		33 530
Lindholmen science park grundfinansiering (aktieägartillskott)		3 000
Lindholmen science park Visual Arena		3 200
Johanneberg science park (aktieägartillskott)		2 000
Göteborgs Symfoniker bidrag		2 500
Win Win Gothenburg sustainability award		1 500
Kommunövergripande avgifter		65 120
Räddningstjänsten brandvatten		4 340
Medlemsavgift Räddningstjänsten		394 200
Pensioner räddningstjänsten		98 100
Stärkt klimatanpassning		10 000
Samordningsförbundet		15 930
Pensionskostnader		4 205 000
Finansiering via intern pensionsavgift (nämnder)		-2 530 000
Evakuerings- och omställningskostnader		100 000
Krisberedskap och civilt försvar, förmågehöjande åtgärder		8 000
Klimatneutralt byggande		1 000
Kapitalkostnader (regleras månadsvis via avrop Idrott- och föreningsförvaltningen och stadsmiljöförvaltningen)		836 000
Ordförandeskap STRING		500
Judisk säkerhet		2 000

Poster som hanteras genom beslut av andra nämnder/styrelse	2024
Medel som hanteras genom beslut av Miljö- och klimatnämnden	
Klimatkontrakt	700
Medel som hanteras genom redovisning i kommunstyrelsens uppföljningsrapporter	
Extern visselblåsarfunktion	700
Personal-/kompetensförsörjning	20 000
Kommuner mot brott	12 300
Näringslivsfrämjande åtgärder	
Citysamverkan	1 000
Trygghetspaket	
LOV 3 områden (Avropas kommunstyrelsen)	50 000
Förstärkt kamerabevakning (Avropas Stadsmiljönämnden)	10 000
Förebyggande insatser (Avropas genom gemensamt beslut socialnämnderna)	
Lönstillägg socialsekreterare i utsatta områden, sociala team, insatser mot våld i nära relationer och hedersförtryck, tidiga insatser	50 000
Medel som hanteras genom beslut av Kretslopp och vattennämnden	
Dagvatten och skyfall	5 000
Utökad skattefinansiering för kretslopp och vattennämndens skyfallsarbete	5 500
Kretslopp och vatten västsvenska paketet	2 000
Skattekollektivets eventuella övertagande av ekonomiskt ansvar för nedlagda deponier	1 000
Kapitalkostnader Skyfall	1 200
Driftskostnader tillkommande anläggningar (skyfall)	200
Medel som hanteras genom beslut av Stadsmiljönämnden	
Enkelt avhjälpna hinder	10 000
Medel som hanteras genom beslut av Socialnämnderna och idrotts- och föreningsnämnden	
Fritidsbanker	1 500

Poster som hanteras genom beslut av andra nämnder/styrelse	2024
Medel som hanteras genom beslut av Utbildningsnämnden, Grundskolenämnden och Stadsmiljönämnden	
Sommarlovskort	32 000
Medel som hanteras genom beslut av Socialnämnd centrum	
Beredskap för ökade kostnader för temporära bostäder	3 000
Medel som hanteras genom beslut av Exploateringsnämnden	
Beredskap för ökade kostnader för temporära bostäder	16 000
Summa kommuncentrala kostnader för särskilda ändamål	3 876 183
Finansiella kostnader och intäkter 2024	
Utdelning	
Allmän utdelning	470 000
Summa utdelning	470 000
Koncernbanken	
Ränteintäkter bolag	1 259 000
Räntekostnader	-1 475 000
Övriga finansiella poster	-14 000
Finansiellt netto kommunen exklusive utdelning	-230 000
Internränta nämnder	850 000
Resultat koncernbanken	620 000

Verksamhetens kostnader nämnder

Kommunbidrag nämnder	2024	2025	2026
Arkivnämnden	24 090	24 310	24 970
Exploateringsnämnden	125 070	128 830	130 720
Förskolenämnden	4 967 070	4 977 490	5 016 930
Grundskolenämnden	9 929 960	10 079 730	10 198 200
Idrotts- och föreningsnämnden	593 160	619 460	647 590
Kommunledningen	394 970	400 910	406 940
Kulturnämnden	702 300	712 830	723 520
Miljö- och klimatanämnden	107 020	107 230	108 860
Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning	771 100	782 950	789 880
Nämnden för funktionsstöd	5 459 370	5 684 970	5 899 970
Nämnden för inköp och upphandling	6 000	4 000	4 000
Nämnden för Intraservice	29 010	29 580	30 160
Nämnden för demokrati och medborgarservice	103 140	103 040	104 560
Stadsbyggnadsnämnden	261 850	265 700	269 610
Stadsfastighetsnämnden	0	0	0
Stadsmiljönämnden	1 373 230	1 410 110	1 451 170
Socialnämnd Nordost	1 801 420	1 835 330	1 869 580
Socialnämnd Centrum	1 314 060	1 335 720	1 358 490
Socialnämnd Sydväst	822 590	837 970	853 470
Socialnämnd Hisingen	1 284 650	1 309 340	1 334 040
Utbildningsnämnden	2 668 320	2 772 630	2 873 450
Valnämnden	27 480	12 660	12 850
Äldre samt vård- och omsorgsnämnd	6 623 790	6 840 920	7 073 220

Kommunbidrag nämnder	2024	2025	2026
Business Region Göteborg AB	33 100	33 600	34 100
Stadsbyggnadsnämndens transfereringar	68 000	68 000	68 000
Göteborg & Co AB	120 150	122 170	124 220
Socialnämnd Centrum studieförbunden	29 200	29 200	29 200
Överförmyndarnämnden arvoden	35 100	35 630	36 160
Summa ekonomiska ramar för särskilda budgetposter	309 639	312 909	316 649
Totalt kommunbidrag nämnder	39 675 197	40 564 307	41 473 857

Investeringar nämnder

Investeringar nämnder (mnkr)	2021	2022	2023	2024	2025	2021 -2025
Idrotts- och föreningsnämnden						
Investeringar brutto idrotts- och föreningsnämnden	-291	-357	-446	-494	-917	-2 505
<i>varav nyinvesteringar</i>	-157	-228	-265	-274	-672	-1 596
<i>varav reinvesteringar</i>	-134	-129	-181	-220	-245	-909
Investeringsinkomster	0	0	0	0	0	0
Investeringar netto idrott- och föreningsnämnden	-291	-357	-446	-494	-917	-2 505
Kretslopp och vattennämnden						
Investeringar brutto vatten- och avlopp	-620	-640	-1 075	-1 239	-1 429	-5 003
<i>varav nyinvesteringar</i>	-457	-494	-840	-924	-1 015	-3 730
<i>varav reinvesteringar</i>	-163	-146	-235	-315	-414	-1 273
Investeringsinkomster	0	0	0	0	0	0
Investeringar netto vatten- och avlopp	-620	-640	-1 075	-1 239	-1 429	-5 003
Investeringar brutto avfall	-3	-3	-15	-46	-66	-133
<i>varav nyinvesteringar</i>	-3	-2	-14	-45	-65	-129
<i>varav reinvesteringar</i>	0	-1	-1	-1	-1	-4
Investeringsinkomster	0	0	0	0	0	0
Investeringar netto avfall	-3	-3	-15	-46	-66	-133
Investeringar brutto Skyfall	0	-1	-14	-20	-40	-75
<i>varav nyinvestering</i>	0	-1	-14	-20	-40	-75
Investeringar brutto Tekniskt vatten	0	-4	-250	-146	0	-400
<i>varav nyinvestering</i>	0	-4	-250	-146	0	0
Investeringar netto Kretslopp och vattennämnden	-623	-648	-1 354	-1 451	-1 535	-5 611

Investeringar nämnder (mnkr)	2021	2022	2023	2024	2025	2021 -2025
Stadsfastighetsnämnden						
Investeringar brutto stadsfastighetsnämnden	-1 974	-1 982	-2 654	-2 964	-3 141	-12 715
<i>varav nyinvesteringar</i>	-1 457	-1 098	-1 731	-1 860	-2 030	-8 176
<i>varav reinvesteringar</i>	-517	-884	-923	-1 104	-1 111	-4 539
Investeringsinkomster	10	1	0	0	0	11
Investeringar netto stadsfastighetsnämnden	-1 965	-1 981	-2 654	-2 964	-3 141	-12 704
Exploateringsnämnden						
Investeringar brutto exploateringsnämnden	-251	-276	-644	-980	-1 362	-3 513
<i>varav nyinvesteringar</i>	-251	-273	-642	-976	-1 358	-3 500
<i>varav reinvesteringar</i>	0	-3	-2	-4	-4	-13
Investeringsinkomster	38	111	203	378	422	1 152
Investeringar netto exploateringsnämnden	-213	-165	-441	-602	-940	-2 361
Stadsmiljönämnden						
Investeringar brutto stadsmiljönämnden	-1 325	-908	-1 345	-1 150	-1 242	-5 970
<i>varav nyinvesteringar</i>	-896	-447	-728	-589	-641	-3 300
<i>varav reinvesteringar</i>	-429	-461	-617	-561	-601	-2 670
Investeringsinkomster	432	127	95	180	36	869
Investeringar netto stadsmiljönämnden	-893	-781	-1 250	-970	-1 206	-5 101
Kommuncentrala poster (krisberedskap)						
Investeringar brutto kommuncentralaposter krisberedskap	0	0	-10	-120	-120	-250
<i>Varav nyinvestering</i>	0	0	-10	-120	-120	0

Investeringar nämnder (mnkr)	2021	2022	2023	2024	2025	2021 –2025
Totalt kommunen						
Investeringar brutto	-4 465	-4 171	-6 453	-7 158	-8 317	-30 564
<i>varav nyinvesteringar</i>	<i>-3 221</i>	<i>-2 547</i>	<i>-4 494</i>	<i>-4 953</i>	<i>-5 941</i>	<i>-21 156</i>
<i>varav reinvesteringar</i>	<i>-1 244</i>	<i>-1 624</i>	<i>-1 959</i>	<i>-2 205</i>	<i>-2 376</i>	<i>-9 408</i>
Investeringsinkomster	479	239	298	558	458	2 032
Investeringar netto	-3 985	-3 932	-6 155	-6 601	-7 859	-28 532

Exploaterings- volym (mnkr)	2021	2022	2023	2024	2025	2021 –2025
Exploateringsnämnden						
Exploateringsutgifter	-663	-1 054	-1 520	-2 210	-1 945	-7 392
Exploateringsinkomster	1 222	1 320	1 455	2 785	3 890	10 672
Exploateringarnetto	559	266	-65	575	1 945	3 280
Kretslopp- och vatten- nämnden						
Utgifter utbyggnad VA	-70	-88	-120	-120	-140	-538

MODERATERNA

Otterhällegatan 2
411 18 Göteborg
031-17 46 90
info@moderatvg.se
moderatgbg.se
Instagram: @moderatgbg

DEMOKRATERNA

Torggatan 11
411 05 Göteborg
070-536 85 60
info@demokraterna.se
demokraterna.se
Instagram:
@demokraterna

LIBERALERNA

Regnbågsgatan 8B
417 55 Göteborg
010-70 800 70
goteborg@liberalerna.se
goteborg.liberalerna.se
Instagram: @liberalerna.gbg

KRISTDEMOKRATERNA

Drottninggatan 30
411 14 Göteborg
031-13 89 30
gbg@kristdemokraterna.se
wp.kristdemokraterna.se/
goteborg/
Instagram:
@kristdemokraternagbg